

SLOVENEČ

Cene inseratov:

Enostopna petlinna vrsta mal
oglas po Din. 1-50 in Din. 2-
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2 50, posilna itd.
po Din. 4 —.Pri večjem naročilu popust.
Izbaja vsak dan izvzemati
ponedeljka in dneva po praz-
nika ob 5. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini.

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno ..... Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji ..... Din 20
v inozemstvu 40

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne aran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 39.011, sarajev 7583, praške in dunaj. 24.797.

Ojunačil se je.

Spoštovani naš starina »Slov. narod«
se je ojunačil in osokolil, odkar so ga po-
mladili čili demokratiški mladini in je zo-
pet zagrabil za staro svoje bojno protikle-
rikalno kopje. Včeraj je svojo starodrevno
helebarde zavijtel kar od treh strani na
nas: od severa in juga in od zahoda, ker
nam je posvetil kar cele tri članke v eni
številki. Eno stran pa, in sicer vzhodno,
je spustil, kajti od te strani nas bo zadela
strela iz »Jutrove« dežele.

Glavno, kar nam očita »Slov. narod«
črčarj kar v treh clankih, je naš moški in
odločni nastop za gospodarske pra-
vice slovenskega ljudstva, ki ga ne bomo
nikdar pustili dreti in izmzgavati od no-
bene strani in za nikako ceno. Mi prizna-
mo, da so bile naše besede sicer ostre,
toda stvar, za katero smo se zavzeli, je
bila in je pravična in bojevat se za pra-
vično stvar je lepo delo in plemenito. To
ni demagogija, kar smo mi pisali, kakor to
trdi »Slov. narod«, ampak to so bili izrazi
upravičenega ogorčenja in svete jeze nad
naravnost nečloveškim davčnim pritiskom,
kateremu je podvržena Slovenija baš po
krivdi slovenskih demokratov in njim po-
dobnih in sorodnih prodanih duš. Mi smo
dokazali s številkami, z neizpodbitnimi štev-
ilkami, kaj daje Slovenija državi blagaj-
ni in kaj prejema od nje. Mi se nismo pri-
toževali nad tem in se tudi ne bomo, če bi
se ves denar porabil za prave in resnične
državne potrebe, pač pa smo povedali
javno in jasno golo resnico, da se slovenski
davčni denar ne uporablja ne za kritje slo-
venskih javnih potreb in ne za državne na-
mene, ampak da ga potrosijo brezvestni
ljudje za svoje egoistične svrhe.

Sedaj pa vprašamo: Ali je to »dema-
gogija«, če mi to sramoto javno pribijemo?
Ali je to »sovražstvo do srbskega naroda«,
če povemo, da brezvestni ljudje z dr-
žavnim denarjem polnijo svoje že-
pe? In ali je to hudobija, če povemo, da
izvira demokratska opozicija večinoma od-
tod, ker ona ni več deležna neusmiljenega
mrcvarenja državne blagajne?

»Slov. narod« nam očita »vzbujanje
plemenskih strasti« in »hujskarje proti
srbskemu ljudstvu«. On pravi sicer
sam, da se bomo mi izgovarjali s tr-
ditvijo, da ne hujskamo proti »srbskemu
narodu in ljudstvu«, toda mi se s to trdi-
tviijo ne bomo prav nič izgovarjali, ker
je resnična. Mi znamo strogo ločevati
srbsko ljudstvo in jadni in zatirani
srbski narod od one do skrajnosti po-
kvarjene srbske »inteligence«, ki da-
nes ne pije krvi samo iz žil slovenskega
in sploh prečanskega, ampak tudi iz sr-
bskega ljudstva. Ali gospodje ne poznajo
del ustanovitelja srbske radikalne stranke
Markovića? Ta dela je izdal svetovnoznani
srbski učenjak Slobodan Jovanović, ki ni
demokrat in ni radikal, ampak učenjak in
kar je danes še več vredno, on je
poštenjak! Kar beremo tam o prete-
klosti, velja še v veliko višji meri za se-
danost, kajti tudi danes v Srbiji ne vlada
ljudstvo, kljub demokratiji na papirju, am-
pak najgrša oligarhija zloglasne »po-
rodiče«. Ta oligarhija pa vlada rad ubogim
in zatiranim srbskim ljudstvom tako ali pa
še huje kakor so nekdanje vladali turški pa-
še in res pljačka in ropa ubogo srbsko
ljudstvo danes še mnogo bolj kakor v ča-
sih Svetozarja Markovića! Proti temu zati-
ranemu in izmzgavanemu srbskemu lju-
dstvu nismo mi napisali nikdar niti ene
besede, pač pa smo res trdo in odločno ob-
sodili nesramne državno-upravne prak-
tike v Belgradu vladajoče klike, kar pa je
le v interesu države in v interesu vsega
ljudstva v kraljevini SHS.

Ne tajimo, da se ne bi bilo razširilo v
manj poučenih krogih v Sloveniji mnenje,
da mi »ščujemo« proti Srbom sploh. Kdo
pa je tega kriv? Ali ne ravno de-
mokratje sami, ki vedno in vedno begajo
ljudi in jim očitno lažejo deloma po
svojih glasilih, deloma na shodih, deloma
na zaupnih sestankih, da ščujemo mi pro-
ti Srbom sploh, proti Srbom kot ple-
menu, kot rasi, kot veri? Ali je belgrajska
»inčarska« »porodica«, ki sedi danes na kr-
mlu države in ki ima v rokah vso državno

moč, že srbski narod? Ali so »sr-
bski narod« tisti ljudje, ki so za časa vojne
lepo živeli v Parizu in v Nizzi in tihotapili
platin in drage medikamente in se po vojni
z denarjem bogato obložili vrnili v svojo
opustošeno domovino, da tukaj še naprej
polnijo svoje nenasitne žepe z denarjem
slovenskega, hrvaškega in tudi sr-
bskega ljudstva, ali pa so »srbski
narod« tisti ubogi nepismenjaki in od
belgrajske »gospode« zaničevani trpini in
sužnji, o katerih je dejal Radić v Londonu,
da se Pašića tako boje, da se ga od samega
strahu pred kundakom in batino še sovra-
žiti ne upajo? Kdo je torej »srbski narod«
in »srbsko ljudstvo«? Ali res mislijo slo-
venski demokratje, da bodo s svojimi naci-
onalističnimi lažmi varali tozadevno tudi
slovensko ljudstvo? Naj varajo svojo
»inteligenco«, če jim ta še kaj verjame, slo-
venskemu ljudstvu pa bomo povedali čisto
resnico mi, tudi brez »visokega« dovolje-
nja slovenske demokracije!

Nas čudi le eno, da celokupna sloven-
ska »demokratija« ni našla niti ene besede
v prilog izžemanega slovenskega ljudstva,
ampak da o težkih milijardah, ki jih pla-
čujejo slovenski kmet, obrtnik, trgovec in
industrijec leto za leto ne srbskemu lju-
dstvu, ampak belgrajskim mogočnjakom,
trdovratno molči! Kaj pomeni de-
mokratom obupen klic slovenskih tehni-
kov, objavljen v samem »Slovenskem na-
rodu« (1!), kaj pomenijo »Narodu« obupni
klic slovenske trgovine in industrije, ob-
javljen preko Trgovske zbornice v istem
»Narodu«, samo če more udariti po »kle-
rikalcih«! In tu se vidi pravo jedro vse
slovenske demokracije: Prodajmo magari
celo Slovenijo, uničimo slovenski kmeti-
stan in ubijmo vso slovensko obrt in indu-
strijo na korist komurkoli, samo da bi ta
»kdorkoli« pomagal slovenski liberaliji do
zmage nad »klerikalci«. To pa delajo slo-
venski demokratje zato, ker so oni sami
preslabi in za nič, tako za nič, da niti za-
starelega »klerikalnega« zmagaja ne morejo
uničiti, in v svoji onemoglosti lomijo svoja
junaška kopja za vsakogar, bodisi za do-
mačina ali pa za tujca — navadno za tujca
— samo da bi jih ta rešil iz njihv onemo-
glosti in duševne impotence.

Zato mi tudi nič ne zamerimo demo-
kratom očitka »hlapčevskih duš« na naš
naslov. Al je še kje večja hlapčevska para
na svetu, kot je slovenski demokrat?

Razmejitve z Romunijo
končana.

Belgrad, 24. nov. (Izv.) Danes ob 11.
dopoldne je bil podpisan protokol o raz-
mejitvi z Romunijo. V imenu naše vlade je
protokol podpisal zunanji minister dr. Nin-
čič, v imenu romunske vlade pa tukajšnji
romunski poslanik E m a n d i. O tej zade-
vi je bil izdan obširen komunike. Emandi
je izjavil, da je podpis te konvencije zelo
važen v tem oziru, ker bodo odstranjena
vsa dosedanja nesoglasja.

Vladna nota Nemčiji.

Belgrad, 24. nov. (Izv.) Danes je bila v
zunanjem ministrstvu izgotovljena nota kot
odgovor na svoječasno noto nemške vlade
glede reparacij. V noti se poudarja, da je
nemška vlada dolžna izplačati reparacije
in da mora izvršiti vse reparacije, ki so bi-
le v toku do 11. avgusta. V slučaju, da
Nemčija ne odgovori tej zahtevi, se bo sma-
tralo, da je Nemčija prekršila pogodbo in
naša vlada bo nastopila proti nemškemu dr-
žavljanom, ki bivajo v naši državi. Ta no-
ta je odposlana reparacijski komisiji v Pa-
riz na odobrenje.

Italijanski protest.

Rim, 24. nov. (Izv.) Italijanski od-
pravniki poslov je danes izročil v Belgradu
vladi protest zaradi kršenja pravic držav-
ljanov SHS italijanske narodnosti, ki so
jim zajamčene v sanmargeritski pogodbi.

Miklavžev večer v »Unionu«
dne 5. decembra t. l.

Orjunaši - vlomilci obsojeni.

VLOMILCI V CIROLOVO TISKARNO V MARIBORU OBSOJENI NA 2-6 ME-
SECEV JEČE IN POVRNITEV ŠKODE.

Maribor, 24. nov. (Izv.) Včeraj in da-
nes se je vršila pred okrožnim senatom
mariborskega sodišča razprava proti 19
članom mariborske Orjune, ki so bili
obtoženi, da so v noči od 10. na 11. febr.
1923 vdrl v Cirilovo tiskarno ter
razbili tiskarske stroje. Policija je krivce
izsledila, ker jih je izdal poštni uradnik
Grum, ki je bil sam Orjunaš, ter je vseh
19 zaprla. Po daljšem preiskovalnem za-
poru so bili izpuščeni, ko so svojo krivdo
deloma priznali. K včerajšnji razpravi ni-
so prišli vsi obtoženci. Orjunaš Anton
Tevžič je iz strahu pred obsodbo po-
bežnil neznano kam, Vladimir Štoka je
pa pri vojaki. Proti Štoki in Sti-
plovškju, ki tudi ni prišel k obravnavi,
bo razpisana posebna obravnava. Obto-
žene Orjunaše so zagovarjali dr. Kuko-
vec, dr. Rosina, dr. Müller, dr.
Lipold, dr. Boštjančič, dr. Slo-
kar in dr. Šnuderl.

Na včerajšnji obravnavi se je pre-
brala obtožnica ter zaslišali obtoženci in
priče. Razprava, ki se je začela ob 9. do-
poldne, se je z malim odmorom opoldne
vršila do 7. zvečer. Obtožnica dolži na
podlagi izpovedbe Gruma in na podlagi
priznanja obtožencev inž. Vedernja-
ka, da je izdelal načrt za vlom v ti-
skarno. Ostali Orjunaši so bili obtoženi,
da so izvršili napad. Med njimi se je mo-
ral Ivan Hlebš zagovarjati tudi radi
tatvine, ker je ukradel pri spedijski
tvrdki »Balkan« razne knjige in kos blaga

za obleko. Obtoženci so se zagovarjali
popolnoma drugače kakor pri prvotnem
zaslišanju ter so se izražali, da so prvot-
no priznali udeležbo pri napadu samo radi
tega, ker jih je k temu preiskovalni sod-
nik prisilil. Tudi priče, večinoma Orju-
naši, so govorile v njihovo prilogo ter so
izjavile, da so obtožene v kritičnem času
videle v Narodnem domu na sokolski
maškeradi. Glavna obtožilna priča Grum,
ki je prišel pod vojaško eskorto iz Za-
greba, kjer služi pri vojaki, ni hotel pri-
čati, ker bi baje bila zanj to prevelika
sramota.

Danes se je obravnava nadaljevala.
Govorili so zagovorniki obtožencev, ki
so skušali dokazati njihov alibi. Senat se
je nato posvetoval skoro 2 uri, nakar je
razglasil razsodbo. Obsojeni so: Inž. Ve-
dernjak na 100 Din globe radi posesti
prepovedanega orožja; Anton Tevžič
na šest mesecev poostrene ječe, Adolf
Ogrizek, Ant. Zleb, Stanko Bole
— vsi na tri mesece, Ivo Sušnik na
dva mesece ječe, poostrene s postom in
trdim ležiščem dvakrat na teden in tem-
nico vsakih 14 dni, Ivan Hlebš na šest
mesecev ječe radi napada na tiskarno in
radi tatvine v »Balkanu«. Obsojenim se
všteje v kazni preiskovalni zapor. Pla-
čati morajo tiskarni škodo, ki znaša 39
tisoč 315 Din 50 par in sodne stroške.
Zagovorniki so prijavi ničnostno pri-
tožbo.

Za izenačenje davkov.

RAZGOVOR DR. HOHNJEC S PREDSEDNIKOM PARLAMENTA. — SE-
STANEK SKUPŠČINE DNE 3. DECEMBRA.

Belgrad, 24. nov. (Izv.) Poslanec dr.
Jos. Hohnjec se je danes razgovarjal s
predsednikom narodne skupščine Ljubo
Jovanovićem o delu parlamenta. Dr.
Hohnjec je poudarjal, da mora biti ena
prvih in glavnih točk v delovnem pro-
gramu narodne skupščine izenačenje
davkov. Drugod povsod se hoče vse
unificirati oziroma se je že unificiralo,
samo na tistem polju, kjer bi se morala
unifikacija najprej izvršiti, na polju dav-
kov in raznih dajatev, vlada največja ne-

enakost. Dr. Hohnjec se je do predsednika
obrnil z željo, naj bi v tem smislu vplival
na vlado, da čimprej predloži narodni
skupščini zakonski predlog o davčni re-
formi in o popolnem izenačenju davkov
po vsej državi. Ljuba Jovanović je ob tej
priliki obvestil dr. Hehnjeca, da name-
rava prihodnjo sejo narodne
skupščine sklicati na 3. dec.
Odgoditev parlamentarnih sej do 3. de-
cembra je opozicija sprejela z velikim
nezadovoljstvom.

Poincaréjev govor.

NEMŠKE VOJNE PRIPRAVE.

Pariz, 24. nov. (Izv.) Ministrski pred-
sednik Poincaré je imel včeraj v zbornici
velik govor, v katerem se je dotaknil tudi
vprašanja povratka bivšega nemškega pre-
stolonaslednika. Izjavil je, da mirovna po-
godba prestolonasledniku povratka sicer
ne prepoveduje, ker se je prestolonaslednik
vsem svojim pravicam do prestola odpo-
vedal, opozarjal pa je na veliko nevar-
nost, ki preti evropskemu miru, če se
Hohenzollerci zopet dokopljejo do svojega
prejšnjega dostojanstva. — Glede separa-
tističnega gibanja v Nemčiji je rekel Po-
incaré, da mirovna pogodba ne prepove-
duje zaveznikom podpore separatistov.
Francija pa separatistov sploh ni podpi-
rala, ampak je skušala le zabraniti, da
nemške oblasti pred očmi Francozov stre-
ljajo nedolžne ljudi. — S posebnim po-
udarkom pa je Poincaré opozarjal na
novo oboroževanje Nemčije. Krupp
je prenesel vse svoje municijske in oro-
žariske stroje v Rusijo, kjer danes dela
znana fabrika Putilova orožje za Rusijo in
Nemčijo. Iz teh in še mnogih drugih sli-
čnih znakov se da sklepati, da se Nemčija
resno pripravlja na novo vojno.

Pariz, 24. nov. (Izv.) Zbornica je iz-
rekla vladi zaupnico z 225 glasovi proti
15 glasovom.

PAŠIČ OZDRAVIL.

Belgrad, 24. nov. (Izv.) Jutri ob 10. do-
poldne se bo vršila seja ministrskega sve-
ta, kateri bo predsedoval Pašić, ki je
popolnoma ozdravil.

Stresemannova demisija
sprejeta.

Berlin, 24. nov. (Izv.) Demisijo kabi-
neta Stresemannovega je predsednik re-
publike Ebert sprejel in mu obenem
poveril vodstvo poslov do sestave nove
vlade.

STRANKIN KONGRES BUNJEVCEV.

Belgrad, 24. nov. (Izv.) Jutri se bo vr-
šil v Subotici kongres bunjevačko-šokačke
stranke. Na kongresu se bo sklepalo o na-
daljni orientaciji te stranke.

OBLASTNIH VOLITEV V BOSNI NE BO?

Zagreb, 24. nov. (Izv.) Izjavi pokraj-
skega namestnika za Bosno Vulovića,
da se bodo januarja vršile volitve za ob-
lastne skupščine v Bosni in Hercegovini,
se v tukajšnjih političnih krogih ne veruje.
V Bosni bi se morale prej vršiti občinske
volitve, pa še ni niti občinskega volivnega
zakona. Vlada noče izvesti občinskih voli-
tev, ker bi morala odpoklicati svoje komi-
sarje, na čijih mesta bi prišli od ljudstva iz-
voljeni načelniki, ki bi bili večinoma vsi
proti sedanjemu centralističnemu režimu.

PARASTOS ZA STAMBOLJSKEGA.

Belgrad, 24. nov. (Izv.) Danes se je tr-
vršil parastos za Daskalova in Stam-
bolijskega. V imenu vlade je prisot-
stvoval minister Marko Trifković, dalje so
se parastosu udeležili delegati parlamentar-
nih klubov, zastopnik češkoslovaškega po-
slaništva, vdova Daskalova, hčerka Stam-
bolijskega, bolgarska kolonija in mnogo ob-
činstva.

K razrustu angleškega parlamenta.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

London, 21. novembra. II.

Če hočemo vsaj malo razumeti dalekosežnost sedanjih angleških zakonodajnih volitev, moramo najprej ugotoviti, kak je bil notranji in zunanji položaj Velike Britanije v trenutku, ko se je ministrski predsednik odločil povprašati za narodovo mnenje.

Notranji. Rak-rana angleškega gospodarskega življenja je brezposelnost, »angleški opustošeni krajci, ki so požrli že več kot eno milijardo funtov. Brezposelnost je tudi vir vseh socialnih nemirov, ki so tudi tukaj v ospredju, akoravno ne v isti brutalnosti kot v ostali Evropi. Brezposelnost je ohromila popolnoma angleškega podjetnika. Da pride na pomoč 1,200.000 delavcem, je država napravila silen pritisk na privatni kapital kot v nobeni drugi državi tako, da se davek na visoke dohodnine že približuje temu, kar imenujemo lahko razlastitev privatnega premoženja. Ta teža ne bo mogla dolgo ležati na britanskem davkoplačevalcu, osobito ne, odkar se je začelo odplačevanje ameriškega 6 milijard dolarjev visokega posojila. Nadalje je državnih proračunov silno obtežen s stroški, ki jih ima admiraliteta pri konstrukciji novega zračnega brodomora. Poleg brezposelnosti pa je podpora svoji industriji, da je mogla vsaj svoje produkte prodajati na svetovnem in na lastnem trgu. To so bremena, ki seveda ne morejo dolgo ležati na ramah davkoplačevalcev, čijih kapital se bo tudi porušil sčasoma, ako ne bo imel prilike se obnoviti v trgovini in v zvišanem industrijskem udejstvovanju. Izhod iz tega žalostnega položaja je za Anglijo samo eden: ona mora zopet na vsak način ven v svet. Otok da Angležem samo streho, dom; za kruhom morajo iti v svet. Najti mora možnosti, da bo svoje ljudi, ki držijo roke skrižem, zaposlila in da bo našla trg, kamor bo lahko poslala svoje blago in kjer bo dobila tudi kupca. Angleški notranji problemi so vedno tesno odvisni od zunanjih.

Na zunanji, tako danes vsi časopisi priznavajo, Anglija ni imela nobene iniciative, odkar je Lloyd George zapustil zunanje ministrstvo. Pod L. Georgem, ki ima velikansko popularnost in ki ga imenujejo »deriša med diplomatiki, se pa tudi nič ni ustvarilo, kar bi bilo imele kakršenkoli uspeh za razbremenitev notranjega bolehanja. Ta vročerkvni Kelt je sicer silno mešal Evropo, a je bil tako nedosleden in tako strasten v svojem plesu, da mu nikdo, najmanj pa hladni in trezni Anglež, ni mogel več slediti. Vsled tega se je pojavila želja po miru in Bonar Law je lansko leto dobro pogodil psihološki položaj svojih sodržavljanov, ko je z devizo »mi se hočemo počititi strmoglavil razsajajočo lahkomišel-

nost L. Georgea. Nove volitve so potrdile to željo »po miru in počitku«. Eno leto je Anglija ležala v tej letargiji, se nikjer ni resno lotila dela, povsod ponehaval ali pa še rajši sploh nič ukrenila. To politično brezdelje, potrebno morda, pa notranjih razmer seveda ni izboljšalo. Anglež mora ven v svet. Ključ po večji aktivnosti je postal čim dalje tim močnejši, odkar se je pokazalo, da so se v Evropi tekom zadnjega leta razmere silno, silno spremenile. Italija se je otresla svojih okostenelih političnih parasitov ter se takoj zaljubila v idejo nadvlade nad Sredozemskim morjem. Turčija, secirana v seveskem miru, je vstala iz groba, se vsedla zopet na obrežje Dardanel in Bospora ter gleda s sanjavi očmi doli na mosuljske in mezopotamske petrolejske planjave. Rusija se je vrnila z lune, zapustila svoje utopične teorije ter začela odpirati predale svoje zakladnice zapadnemu kapitalu. Mala antanta se je tesno pritisknila k Franciji, Avstrija se oživila brez vplivne angleške pomoči. Nemčija, ta veliki trg za britansko blago, je zginila v prahu notranjega kaosa. Francija, njena sestra iz strelnih jarkov, je poslala svoje topove po porušeni premosti in jeklo ter ko največja kontinentalna sila v svet in pod svojo kontrolo vodstvo evropske politike. Lorensko železo združeno z westfaliskim premogom bosta demontirala angleško industrijo, obubožana Nemčija pa trgovsko Lrodovje. Pošast osamelosti je začela plašiti Anglijo. Ona mora vmes, ker ne na svojem otoku, ampak zunaj v svetu bo našla rešitev svojega gospodarskega bolehanja, denar za svoje stroške in kruh za svoje lačne milijone.

Pred enim mesecem je Baldwin sklical imperialno konferenco na »politične duhovne vaje«. Kaj se je tam govorilo, nihče pravzaprav ne ve, eno pa je gotovo, da so diskutirali bodočnost britanskega cesarstva, korake, ki jih mora storiti v najkrajšem času vlada, da si osvoji vodilno svetovno vlogo. Londonska vlada si je hotela osigurati popolno in lojalno sopomoč svojih prekomorskih dominionov, preden da nastopi. Po imperialni konferenci hoče vlada še vedeti, kaj misli ljudstvo samo. Stari parlament in stara vladna večina, izvoljena pod parolo »miru in počitka«, mora napraviti prostora novim zastopnikom, izvoljenim pod parolo »dela«.

Za nas male evropske države je izid angleških volitev seveda silno važen. Ako stopi Anglija aktivno na evropsko arno, to seveda ne more biti na drugi način, kot v obliki nesporazuma s Francijo. Naši državniiki bodo morali pokazati svoje zmoglosti, ker v bližajočem se dvoboju bodo morali skrbeti, da nas ne oddaljijo od Francije, ki je botra naše politične neodvisnosti in žandar naših krstnih listov, na drugi strani pa, da nas ne vržejo v grmeče žrelo Velike Britanije.

SESTANEK MALE ANTANTE.

Belgrad, 24. nov. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčić je danes odposlal vsem vladam male antante dopis, v katerem jih poziva, da se izjavijo, če soglašajo s tem, da

se sestanek male antante vrši januarja v Belgradu.

SODNIJSKO-PRAVNA KONVENCIJA Z ITALIJO.

Belgrad, 24. nov. (Izv.) Danes je italijanska vlada sporočila, da sprejema razširjenje konvencije o vzajemni sodnijsko-pravni pomoči, ki je obstajala pred vojno med Srbijo in Italijo, na celo državo SHS.

Iz zunanje politike.

* **Cerkvenopolitično vprašanje** dijeceznanskih bogočastnih društev stoji zdaj v ospredju notranje politike v Franciji. Kakor znano, je bil papež Pij X. ta društva, ki so se imela v smislu postave o ločitvi cerkve od države osnovati, prepovedal. Zdej po vojski, ki si vsi žele verskega miru, se je izdelal nek statut za taka društva, ki sta ga odobrila tako Vatikan kakor francoska vlada. Vsled tega bi se ta društva mogla takoj ustanoviti. Levica sicer želi, da bi stvar prišla pred parlament, toda večina ni zato, ker ne gre za nobeno novo postavu, ampak za aplikacijo stare, čeprav v obliki in duhu, ki ne nasprotuje cerkvenemu pravu.

* **Katoličani in notranjepolitični problemi Nemčije.** Zadnji dogodki v Nemčiji jasno kažejo, da so katoličani odločni pristati republikanske ustave. Posebno se je to videlo na Bavarskem, kjer se je puč generala Ludendorffa ponesrečil radi odpora katoliškega prebivalstva. Katoličani so odločni nasprotniki berlinskega centralizma in se zato bore za federativno samostojnost Bavarske, nočejo pa dopustiti, da bi nemški fašisti to izrabili v svrhu vzpostavitve protestantske hohencolernovske dinastije. Vsled tega blujejo zdaj nemški nacionalci na katoličane ogenj in žveplo, posebno pa so si izbrali za svojo tarčo kardinala Faulhaberja.

* **Nemčija naroča premog v Angliji.** Francoski listi poročajo: Nemčija se izgovarja, da dela v porušitvah in poreniskih rudnikih ne more obnoviti, ker nima naročil. Dne 15. t. m. si je pa dala direktorija državnih železnic pri banki Schröder v Londonu otvoriti kredit 4 milijonov funtov ali 80 milijonov zlatih mark za nakup angleškega premoga.

* **Med Romunijo in Rusijo** se vršijo pogajanja glede sklepa trgovinske konvencije. Vprašanje Besarabije ni na dnevnem redu.

* **Zbližanje Italije in Španije** pripisujejo nekateri vplivu angleške diplomacije. Namen teh politično-gospodarskih zvez bi bilo ustvariti protiuti proti kontinentalni hegemoniji Francije.

Politične vesti.

+ **Shod SLS na Viču.** V petek zvečer se je vršil v društveni dvorani na Viču shod SLS, na katerem je govoril poslanec Gostinčar o političnem položaju in o raznih zakonih, ki jih je uvedla sedanja vlada in nje večina. Posebno je poudarjal nepravilnost sedanjega davka na osebno

dohodnino, ki sedaj obsega že skoro vsakega človeka, ki se peča z delom. Dalje je govoril o potrebi organizacije. Delavska zveza, Kmetijska zveza, Obrtna zveza, prosvetne organizacije itd., dajejo prilike vsakemu, starim in mladim, moškim in ženskam, da se kot člani udeležujejo društvenega življenja in s tem pripomorejo celoti do začetnih ciljev. Govornik je omenjal tudi agitacije nasprotnikov naše stranke, samostojnih in demokratov, ki ob sekundiranju nekaterih drugih strank se shodijo in beznicah zabavljajo proti SLS, češ da nima uspehov. To so ljudje, ki so bili in so še za centralizem in nesrečno vidovdonsko ustavo. To so povzročitelji sedanje cizitije in grobokopi slovenske avtonomije. Ko je končno pozval zborovalce v organizacije pod zastavo križa in vztrajnosti, so zborovalci navdušeno ploskali in s tem pokazali, da se strinjajo z delom SLS. — Govoril je tudi g. župnik, ki je v toplih besedah pozival k vztrajnosti ter je zaključil lepi in klub snegu dobro obiskani shod. — Poslanec Kremžar, ki je bil tudi pozvan, ni mogel na shod radi svoje bolezni.

+ **Demokratske zasluge za univerzo.** Velikansko morajo biti, tako vsaj bi človek sodil po širokoustnem včerajšnjem »Jutrovcu« ugodniku, v katerem se je članek kljub svoječasnim tihim in prikritim intrigam demokratov proti slovenski univerzi v Ljubljani povzpel do trditve, da je ljubljanska univerza ustanovljena v največji meri po zaslugi — demokratov. Nikdar nismo prikrivali velikih zaslug g. Davidoviča za slovensko univerzo, nasprotno, poudarili smo jih ob vsaki priliki, toda o zaslugah slovenskih demokratov-politikov za našo univerzo govoriti, se z ozirom na boje za našo univerzo za časa Pribečevićevega ministrovanja kaj malo podaja gg. demokratom. Kar se tiče g. Gjorgjeviča, moramo poudariti, da niti besede nismo zapisali, da bi bil on proti pomnožitvi profesorjev ali proti univerzi kot taki, da pa je bil v ostalem njegov nastop hote ali ne hote naperjen proti obstoju medicinske in deloma tehnične fakultete v Ljubljani, nam potrjuje njegova izjava v »Jutru« sama, kjer govori o pripravi za primerno grupiranje fakultet po univerzah. O tem »grupiranju fakultet« smo že toliko slišali in vsikdar v škodo naše univerze, da si niti naš poročevalec niti mi ne moremo njegovih tozadevnih besed v finančnem odboru drugače tolmačiti nego smo jih.

+ **Ponižno pritiskanje kljuk v Avstriji** očita »Jutro« poslancem SLS. »Jutro« se prav nič ni sramovalo med drugimi klevetami zapisati tudi tole prav po »Jutrovo« lažljivo: »Kdor (od poslancev SLS v Gradcu) je imel že veliko poguma, je kakor berač ponižno pritisnil na kljuko kakega »hofrata« ter bil ves blažen, če je smel z njim govoriti, razume se v nemškem jeziku.« Ta je pa že predebela. Ali se začneta tudi že »Jutro« spomin starati in pešati, da zamenjuje vloge naprednjakov in poslancev SLS v deželnem zboru v Gradcu. Vsem bo še v spominu, kako je odleglo Slovincem na Štajerskem, ko je v gra-

Razglednice

v eni ali več barvah, po slikah, risbah i. dr. potom klišejskega, litografskega ali offset-tiska izvršuje

JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI

Razglednice potom offset-tiska so danes najcenejše. - Naklada vsaj 3000 kom.

Edgar Allan Poe.

Živ pokopan.

Nekatere snovi, ki so za nas vedno in vedno zanimive, vsebujejo take grozote, da jih ni moči uporabljati v pesnitvah. Romanopisec se jih mora ogibati, če neče vzbuditi gnusa — studa. Le tedaj so uporabne, če jih resno veličanstvo smrti posvečuje in podpira. Kako »prijetno« nas je groza, ako n. pr. čitamo o prehodu čez Berezino, o krvoprelitju v noči sv. Jerneja, ali pa o zadušnji 123 jetnikov v kalkutski »črni luknji«. Vendar razburja v vseh takih poročilih ravno dejstvo, resnica, zgodovinski dogodek. Takšna domišljija bi vzbudila gnus.

Omenil sem pravkar nekaj velikih in pogubonosnih nesreč, v vseh pa napravita veličina in vrsta nezgode na našo domišljijo mogočen vtis. Ni mi treba povdarjati, da bi lahko zajel iz dolgega in strahotnega zapisnika človeških stisk in nadlog marsikateri posamezen slučaj, ki bi bil bolestnejši kot katerikoli omenjenih. Pravo nesrečo, najglobljo bolest, občuti le posameznik, ne pa množica. Zahvalimo se usmiljenemu Bogu, da tudi najstrašnejše grozote smrtnega boja bojuje le vsak posameznik zase.

Živ pokopan biti je nesporno najstrašnejša vseh muk, ki so namenjene nam zemljanom. Prigodilo pa se je to že čisto, zelo čisto — noben premišljen človek ne bo tega zanikal. Meje med življenjem in smrtjo so nedoločene in temne. Kdo ve podati, kje neha prvo in prične drugo? Znano nam je, da pri nekaterih boleznih nasto-

pi popolen zastoj vseh vidnih življenjskih funkcij; vendar pa je ta prestanek le odmor, le začasno odnehanje nepojmljivega ustroja. Nekaj časa preteče in neviden, skrivnosten vzrok oživi znova čarobna križa, požene pošastno kolesje. Srebrna struna se ni utrgala; zlati lok se ni zlomil za vedno. Kje pa je bila medtem duša?

Toda brez ozira na logični sklep a priori, da imajo takšni dogodki posebne posledice, da taki dobro znani slučaji navidezne smrti sami posebi tuptam dovedejo do prezgodnjega pokopa — brez ozira na to razmišljanje imamo namreč direktno zdravniška spričevala in skušnje kot dokaz, da je bilo dosti takšnih pokopov. Na zahtevo lahko navedemo več kot sto avtentično dokazanih slučajev. Eden njih, čegar prav posebne okoliščine so gotovo še živo v spominu nekaterim mojih čitateljev, se je dogodil nedavno v sosednem mestu Baltimore, kjer je vsepovsod izzval globoko in bolestno razburjenje.

Zena enega najuglednejših meščanov — znamenitega advokata in člana kongresa — je zapadla neznan in nerazložljivi bolezni in vsa zdravniška umetnost je odkrila. Po strašnih bolečinah je umrla, ali vsaj zgledalo je tako. Nihče ni domneval, da je le navidezno mrtva — ni bilo vzroka za tako misel. Lice je očitovale znane skremžene in upadle poteze; ustnice so bile blede ko marmor, oči brez bleska. Tri dni je ostalo truplo nepokopano; v tem času je postalo ledeno mrzlo. Pohiteli so se s pogrebom, ker je navidezni razkroj tako brzo napredoval.

Položili so jo v družinsko grobnico, ki

je ostala nedotaknjena tri leta. Po treh letih so grobnico odprli, da bi spustili vanjo nov sarkofag — toda, — ahi! Kakšno strašno presenečenje je čakalo soproga, ki je lastnoročno odklenil dur! Ko so se vrata odprla na ven, je vjel nekaj belo oblečenega, škepetajočega v roke. Bilo je okostje njegove žene, v mrtvaški, še ne razpereli halji. Skrbna raziskavanja so razkrila, da se je žena prebudila dva dni po pogrebu in da je rakev vsled njenega obupnega napora padla z mrtvaškega odra in se razbila ter ji dala prostost. Svetilka z oljem, ki so jo bili slučajno pustili polno v grobnici, je bila izpraznjena, lahko pa, da je olje izpuhtelo. Vrh stopnjice, ki so vodile v grobnico, je ležal del rakeve, s katerim je skoro gotovo bila po železnih vratih, da bi opozorila nase. Pri tem jo je bržkone napadla omedlevica, ali pa jo je vsled groze doletela smrt. Pri padcu se je njena mrtvaška halja ujela v železje, ki je molelo iz vrat. Tako je obvisela in stihnela — pokonci.

Leta 1810. se je izvršil prezgoden pokop neke na Francoskem na izreden način, ki je upravičil trditev: resnica je čisto bolj nenavadna od izmišljotine. Junakinja povesti je bila Victorina Lafourcade, mlada in zelo lepa deklica, plemenite in premožne rodbine. Med njenimi številnimi oboževalci je bil tudi g. Julien Brossuet, reven učenjak ali literat iz Pariza. Njegova nadarjenost in prikupljivo vedenje sta vzbudili pozornost gospodične, ki ga je, kakor se zdi, odkritosrčno ljubila. Rodbinski ponos pa jo je slednjič napotil, da je zavrnila njegovo roko in poročila nekega g. Renella, bankirja in spretnega diplomata. Po

poroki pa jo je soproj zanemarjal, da celo grdo je ravnal z njo. Čez nekaj bolestnih let je umrla — vsaj tako je njeno stanje sličilo smrti, da je vsakogar, ki jo je videl, premotilo. Pokopali so jo, a ne v grobnico, temveč v navaden grob v njen rojstni vasi. Poln obupa in goreč spomin na njeno globoko nagnjenje, je odpotoval zavrnjeni snubač iz glavnega mesta v oddaljeno provinco, v tisto vas, z romantičnim namenom, da izkoplje truplo in se polasti njenih čudovito lepih kodrov. Nase je grob. Opolnoči izkoplje rakev, jo odprine in se ravno napravlja, da odstrani lase, ko naenkrat preneha, kajti — ljubljene oči so odpro. Življenjska sila še ni docela popustila in božanje zvestega ljubimca jo je vzbudilo iz letargije, ki so jo pomotoma smatrali za smrt. Ves nor veselja jo je nese v svoje stanovanje v vasi. Spoznal se je nekoliko v zdravilstvu, dal ji je raznih oživljajočih sredstev in slednjič si je opomogla.

Lipske »Chronologische Zeitung« — pomemben in ugleden časopis, ki naj bi našem jeziku izhajal tudi v Ameriki — poroča v eni za njih številko podoben strašni dogodek.

Artillerijski častnik, krasne postave in silnega zdravja, je padel raz konja in se izredno težko ranil na glavi; takoj se je onesvestil. Črepinja mu je počila, vendar pa ni bilo direktne nevarnosti. Trepanirali so črepinjo uspešno; puščali so mu žilo in uporabili še dosti drugih olajševalnih sredstev. Vzlic temu se je omotica večala in dno bolj in bolj je ledenel — slednjič so ga smatrali mrtvim. (Dalje.)

škem deželnem zobru s prihodom poslanca SLS pod vodstvom dr. Korošca zavela nova, krepka slovenska sapa, kako je naša delegacija z vso energijo in z žilavo pa tudi ne brezuspešno obstrukcijo bila boj za nacionalne pravice Slovencev. Kdo pa je igral vlogo berača, to »Jutru« od svojega sedanjega somišljenika in tedanjega naprednega poslanca v Gradcu ne bo težko izvedeti.

+ **Državni jezik.** Ustava določa, da je službeni jezik kraljevine srbsko-hrvatsko-slovenski. Torej je tudi slovenščina državni jezik, kar so povedali tudi že ata »Narod« v enem svojih centralističnih napadov. V praksi pa izgleda stvar še malo drugače, v dokaz, da centralistična gospoda niti svoje ustave ne spoštuje in izpolnjuje. Tako so državni nameščenci v Sloveniji dobili »Službeni list« v cirilici, v katerem stoji vprašanje, kdaj je postal državni nameščenec, če je bil »stranac«, »srpski podanik«. Upamo, da so vsi odgovorili: Nikoli! Tudi tiskovine pri južni železnici, ki so bile dosedaj slovenske, so dobile srbsko lice, zaenkrat še po milosti v latinici. Tako izgleda »ekvivalent« »Sl. Naroda«, odkar je »Narod« postal »Večerno jutro«.

Protest slušateljev kemičnega instituta.

V zadnjem času so prispale iz Belgrade vesti o okrnjenju kreditov za ljubljani. tehniško fakulteto, ker so ti krediti za tehniške institute in zlasti za kemični neobhodno potrebni, so kemiki sklicali dne 24. novembra protestni zbor, na katerem je bila sprejeta sledeča resolucija:

Dovoljeni kredit kemičnemu institutu niti zdaleka ne zadostuje za obstoj in še manj za izpolnjenje laboratorijev kemičnega instituta v Ljubljani.

Dokazi: a) manjka prostora in inventarja za 30 slušateljev. b) manjkajo vsi specialni aparati za anorgansko tehnološki laboratorij. c) manjka cel organski tehnološki laboratorij in aparati. d) manjka laborant. e) manjka stekloprihač.

Gg. profesorji, docenti in asistenti morajo izvrševati dela, ki spadajo v delokrog laboranta in sluščinadi. Čas in sile, ki jih omenjeni gg. žrtvujejo za taka dela, bi se na znanstvenem polju plodonosneje uporabile, ako se sistemizira mesto laboranta. Vsi pokvarjeni aparati se morajo pošiljati v popravilo v inozemstvo, kar jemlje čas in visoke svote. Vsi doslej dovoljeni redni krediti preteklih proračunskih let niso nikakor zadostovali, tako da je bilo dijaštvo prisiljeno iz lastnega žepa kriti stroške za kemikalije. To jim je bilo do sedaj mogoče le z največjo požrtvovalnostjo in idealizmom. Ker pa cene kemikalijam še vedno silno rastejo, bo slušateljem v bodoče študij onemogočen.

Razen teh razlogov sta še dva za državo najvažnejša faktorja: a) nacionalno-ekonomsko ojačenje države potom kemijske industrije in b) vloga, ki jo zavzema tehniška kemija v službu vojne.

Na osnovi zgoraj navedenih razlogov prosimo, da se dovoli kakor v proračunu predlagano: 1. redni krediti v znesku 250.000 Din. 2. izredni kredit v znesku 770.000 Din. 3. mesto laboranta. 4. mesto stekloprihača.

V nadi, da bodo naše zahteve našle popolno razumevanje merodajnih faktorjev, se v naprej zahvaljujemo vsem, ki se bodo za našo stvar zavzeli.

V Ljubljani, 25. novembra 1923.

Dnevne novice.

— **Meštrovíč in Masaryk.** Na svoji poti v Ameriko se je Meštrovíč ustavil na Češkem, kjer sedaj portretira prezidenta Masaryka. To je nov in na vso moč lep pojav kulturnih stikov med Jugoslavijo in Čehi, posebej prezidentom Masarykom, ki goji te stike že desetletja, prožet ljubezni preprostega Slovana in plemenite humanosti visokega izobraženca. — Portret je namenjen za dar nekemu Amerikancu.

— **Nadškof dr. Bauer pri kralju.** Zagrebški nadškof dr. Ante Bauer je bil te dni pri kralju Aleksandru v avdienci.

— **Iz Novega mesta smo prejeli:** Preteklo sredo je potekel rok za vlaganje kandidatnih list za občinske volitve v Novem mestu. Vložene so: prva »Slovenska ljudska stranka«, druga »Gospodarska stranka« (demokrati in samostojneži), tretja »Napredno gospodarsko združenje vseh Slojev Novo mesto« — Kandida narodno radikalne stranke (Srbov in centraliznu udinjeni radikali), četrta »Stranka reda in dela« (socialisti in komunisti). V tem redu bodo postavljene tudi skrinjice na volišču.

— **Kakor razvidno iz naslovov,** je SLS edina, ki gre v volitve s starim poštenim imenom; vse druge so si nadele več ali manj lepo doneča imena. Pa nič ne bo pomagalo.

— **Pravijo, da je gerent dr. Gregori** silno hudi na demokrate. Pred par dnevi je prodajal na magistratu mesene konzerve, ki so ležale v mestni hiši od leta 1917. In čakale lačnih želodcev. Bog ve, zakaj se že prej niso izročile svojemu namenu. Dr. Gregorič je mislil, da je ravno zdaj pred volitvami

ugoden čas, da ljudstvo izve o občinskem gospodarstvu demokratov in samostojnežev, ki so držali konzerve na podstrešju celih 6 let. O gospodarstvu zadnjih bi se dalo mnogo govoriti, še mnogo več pa o občinskem dejanju in nehanju gerenta dr. Gregoriča, ki je, če bi mu bil kaj na srečo blagor občine, imel časa že dovolj, napraviti red in ne šele zdaj, ko misli, da bo s konzervami pridobil volilce. Mi pa vemo, da bodo postavili volilci 23. decembra prve in druge — pod kap. Kar so zaslužili, to bodo prejeli.

— **Kočevje.** Kar v dveh dnevnikih se je oglašil veliki »Premogar« iz Kočevja, braneč svojega zvestega prijatelja g. Biskupskega. G. »Premogar« vrača sedaj ljubezen, ki mu jo je izkazoval g. ravnatelj tekom štrajka, ko se je skoraj dnevno voziral k njemu v posete in posvete. G. »Premogar« trdi, da vzdržuje g. ravnatelj red in da se moramo mi Kočevjarji njemu zahvaliti, da nimamo več komunistov. Mi smo pa ravno o nasprotnem prepričani. Iz gotovih izjav g. ravnatelja sklepamo, da bi mu bili ljubši najhujši ruski komunisti, kot pa kršč. soc. organizacija. Red in mir pa naše delavstvo samo vzdržuje in to je zlasti sijajno dokazalo tekom letošnjega štrajka, ko se je ves čas mnogo dostojneje obnašalo kot pa visoka radikalna in demokratska gospoda v kavarni Emona v Ljubljani. Bode vas tudi, g. »Premogar«, da smo udarili na slovensko narodno struno; razumemo, kakor nam je obenem nerazumljivo, kako si še upa kdo od kočevske radikalne stranke stopiti s slovenskim praporom pred našo javnost, ko ni še niti eno leto preteklo po slavnem paktu med slovenskimi (?) radikali in kočevskimi Nemci, v katerem ste prodajali za 1500 nemških glasov težko pridobljene narodne pravice kočevskih Slovencev. Auf Glück! g. »Premogar!«

— **Občinske volitve na Rakeku.** »Vse napredno!« Klerikalna trdnjava je padla itd... Kaj je s »porazom« pri občinskih volitvah na Rakeku? Prvič je dejstvo, da dosednji občinski odbor sploh ni bil po svoji večini »klerikalen« in da ni imel »klerikalnega« župana, pač pa je dejstvo, da je še pred desetimi leti žreb oziroma prostovoljni odstop enega naše ga somišljenika prinesel večino liberalcem, z njo tudi liberalnega župana v osebi g. Belleta Avgusta na Uncu. Dejstvo je tudi, da je ta župan zapustil o svojem županovanju prav neprijetne spomine, ki bi lahko postali katastrofalni za unsko podobnost, ako bi je »klerikalni« podžupan ne bil rešil s svojo gospodarsko politiko ob času italijanske zasedbe. Kakšen halo je bil pred desetimi leti, ko je propadel g. Fatur kot kandidat SLS po zaslugi napol klerikalca g. Steržaja, ki je po Belletovi smrti postal naslednik v vodstvu občine in voditelj »samostojne stranke«. Med vojno so kleli liberalnega župana celo najhujši nekdanji prijatelji, ker je bil bolj avstrijski kot okrajni glavar sam! Danes je g. Steržaj, ki ga je prinesel slučaj in prostovoljni odstop našega moža v prejšnji občinski odbor. Kar je zagrešil on kot prikrit pristaš liberalcev pred desetimi leti proti poštenjaku g. Faturju, še ni pozabljeno! Odkrita igra z g. Gnezdo ni bila in lepa tudi ne. Danes je njegov pomočnik isti tajnik, ki ga je hotel pred leti »očistiti« od sorodnika. Danes je pač drugo proti »klerikalcem«, danes je »samostojno in napredno gospodarstvo«, ki družijo liberalce in samostojneže v eno fronto.

— **Kar se tiče volitev preteklo nedeljo,** rečemo le toliko, da bi bile za našo stranko gotovo boljše izpadle, če bi bili naši somišljeniki imeli dobro vodstvo in bi bili tesno organizirani n. pr. v »Kmetijski zvezi«. Žal, da manjka ravno v tej občini vodilnih oseb, dasi treba priznati v nemo nekaterim mlajšim gospo darjem in kmetiskim fantom. Izkažalo se je, da niso kos v politični vojski združeni fronti prav radi tega, ker nimajo niti ene inteligentne osebnosti, dočim imajo nasprotniki v uradništvu pri carini (Orjuna!), železnici in eskomptni (trgovski) banki, raznih firmah, v trgovcih in gostilničarjih več kot dovolj opore. Ti so bili neumorno na delu že par mesecev, pripravili vse podrobnosti in organizirali izboren aparat, kateremu je stal na razpolago tudi ves rakovski kapital. To se je pokazalo na dan volitev, ko so nasprotniki z avtomobilom in v kočijah (šest!) vozili na volišče vse, kar je le moglo in hotelo na volišče. — Pomisliti je treba dalje na velik vpliv »žlahtec«, in to politične, ki jo reprezentirajo družine Gnezda in Lovrin, pomisliti tudi na odvisnost ljudi od »magnatov«. Povrh vsega je treba vedeti, da je občina Rakek danes nekaj drugega kot pred 10 leti, ko ni bil Rakek mejna postaja kakor je danes, kjer je vse polno nasprotnega nam uradništva in delavstva. Pred 10 leti bi bila samostojna uradniška lista smešen pojav. Danes ima v občinskem odboru tri mandate! Občino Rakek bo vodila v resnici uradniška komanda, kmetje bodo z županom vred plesali po liberalnih demokratskih vižah. — Kdor bo hotel razmere premeniti, bo moral temeljito zgrabiti za delo. Jasno pa je, da v drugih razmerah par mladih mož tega ne zmore. Pomoc mora priti iz Ljubljane, katere dolžnost je, da deželo organizira tako, da ne bo presenečen, kjer se jih ne pričakuje. V tem oziru je obmejni pas potreben prav posebne metode in neumorne skrbi tudi od strani poslancev! Treba je politične sistematične vzgoje, ki je v krajih, kot je občina Rakek, zelo zaostala v desetih letih. »Poraz« naj bo pouk na spodaj in

na zgoraj, da treba vedno delati, vedno organizirati in imeti stik z volilci tudi, če ni volitev. Skrbimo, da popravimo vtis teh volitev ob prihodnjih občinskih in skupinskih volitvah. Da se vse, ker mnogo ljudi je glasovalo proti svoji volji za nasprotnike, ker so jih ti premočili v volivnem lokalu in pri agitaciji s »prvo skrinjico«, mnogi naši pa radi slabega vremena niso šli volit. Odtod nazadovanje od volitev 18. marca! Končno še eno misel: somišljeniki na Rakeku so prevzeli na svoje rame zidavo župnišča, ker hočejo imeti slabega župnika. Naj bi dobili spretnega in v vsakem oziru delavnega duhovnega pastirja. Tudi to je pogoj za boljši razvoj »klerikalne« stvari v občini Rakek. Cerknica je predaleč in ima preveč posla sama s seboj. Unec pa še svojega dela ne zmore.

— **Jugoslovanska akademična mladina** na Dunaju nas prosi za objavo svojega 1. novembra 1923 storjenega sklepa proti zatiranju Jugoslovancev v Italiji. V svoji resoluciji protestira JAM najodločnejše proti nekulturnim činom italijanske vlade, apelira na ves kulturni svet, da na to obrne svojo pozornost, pozivlja vlado, poslance, vse kulturne slovenske organizacije itd., da se proti italijanskemu barbarstvu dvignejo in bodrijo naše brate v Primorju, da vztrajajo.

— **Društvo konceptnih uradnikov** politične uprave v Sloveniji je izdelalo spomenico na vlado, v kateri obširno in stvarno opozarja na krivičnost, ki se je zgodila z naredbo o razdelitvi uradništva na kategorije upravnemu konceptnemu uradništvu s fakultetno izobrazbo s tem, da se je postavilo za sodniki in profesorji povprečno za eno grupo nasproti sedanjemu razmerju. Spomenica predlaga tudi v drugih ozirih drugačno razvrstitev in protestira proti neupoštevanju njegovega položaja, izobrazbe in dela, kakor se kaže v naredbi.

— **Hugo pl. Noot.** Na Dunaju je preminul dne 22. t. m. po daljšem bolehanju v visoki starosti veleindustrijalec gosp. Hugo pl. Noot. Pokojnik je bil odličen industrijalec ter je igral v veliki industriji, osobito kovinske stroke, kakor tudi v denarnih zavodih, vodilno vlogo. Tudi v našem kupčijem svetu je njegovo ime dobro znano. Hugo pl. Noot ima kot iniciator velikih načrtov nevenljive zasluge za razvoj železne industrije v naši domovini. Celih 30 let je stal kot predsednik na čelu Kranjske industrijske družbe. Bil je duša podjetja ter je s premišljenim delom pripravil podjetje iz skromnih začetkov na stopnjo največjega železnega podjetja v naši državi. Časten mu spomin!

— **Božidar Sever — osvobojen.** Iz Budimpešte smo dobili naznanilo, da je bil g. Sever dne 22. t. m. obveščen, da bo diplomatičnim putem popolnoma osvobojen.

— **Občni zbor Slov. katol. akad. starešin**stva bo v Celju dne 2. dec. ob 9. dopoldne v hotelu »Evropac«. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. poročilo odbora. 3. volitev. 4. referat dr. Korošca. 5. Slučajnosti. — Prošnja za polovično vožnjo je bila vložena, odgovora še ni. Upamo na povolen odgovor. — Kosilo skupno; stane 90 K. Obvestilo treba poslati tov. dr. Ogriku do sobote 1. dec. najkasneje. Glede vožnje pride pravočasna objava! Tovariši opozorjam, da bo skupna sv. maša pred občinim zborom. — Predsednik.

— **Umrl je v Št. Vidu pri Stični** g. Ivan Marinič, posestnik, gostilničar in mesar, star 72 let. Pokojnik je bil oče vojnega kurata g. Ignacija Mariniča. Naj v miru počiva!

— **Kat. slov. izobr. društvo Šmartno pri Litiji** vprizori v nedeljo, dne 25. t. m. igro »Tihotapec«. Začetek ob 8. uri popoldne. Ker so cene vstopnic jako nizke, se občinstvo najvljudneje vabi, da se v obilnem številu udeleži.

— **Veleizdajski krokodil.** Povodom kraljevega obiska v Banatu je oblast pozvala vse trgovce, da svoje izložbe kar najlepše okrase. To je storil tudi trgovec s papirjem Anwender v Lugošu. Svojo izložbo je okrasil z romunskimi trakovi in razstavil svoje najboljše blago. Med drugimi je bil tu tudi krokodil iz lepenke v svojih naravnih barvah: zelen trup, rdeče žrelo in beli zobje. Ta krokodil je obrnil nase posebno pozornost nekega policijskega uradnika, ki je zaslužil v njegovih barvah veleizdajstvo: zeleno-rdeče-bela je mažarska zastava! Ubogega Anwenderja so takoj aretirali in spravili v policijske zapore, kjer je prebil dolge tri dni. Nato so ga izpustili. Mož sedaj ugiha, ali naj se bolj jezi na naravo, ki je dala krokodilu take barve ali pa na človeško neumnost.

— **Zločinci pobili stražnike in ušli.** Iz valjevske ječe so te dni ušli štirje nevarni zločinci. Beg so izvršili tako, da so med seboj uprizorili velik pretep, nakar so prihiteli stražniki. Zločinci so se vrgli na stražnike, jih razorožili in ušli.

— **Te dni izide Jugoslov. poslovni koledar** za leto 1924 (V. letnik), v založništvu papirne trgovine Iv. Gajšec, Ljubljana, Sv. Petra c. 2. Omenjeni koledar ima vsako leto več naročnikov, kar dokazuje, da je splošno priljubljen in potreben za vsako pisarno. Več današnjih inserat.

— **Zahtevajte povsod našo domačo Kolinako** cikorijo, izvrstno pridelano za kavo.

— **Svarilo pred nakupom** manufakturnega blaga za dame in gospode, preden si ne ogledate veliko zalogo po najnižjih cenah v specialni trgovini Josip Bedrač (hiša Pokojniškega zavoda), Ljubljana, Aleksandrova cesta 12.

Ukinitve 6. in 7. razr. mestne ženske reformne realne gimnazije v Ljubljani.

(Poroča občinski svetovalec prof. dr. Rožič.)

Ker vidim, da izvestni del ljubljanskega dnevnega časopisja namenoma napačno poroča o mojem tozadevnem referatu v občini, seji in tako zavaja celokupno ljubljansko prebivalstvo do neinformiranosti in do krivega pojmovanja o tej vелеvažni zadevi, zato bom na kratko »zmerno«, sine ira et studio — brez jeze in vsake strankarske strasti podal stvarno vsebino te zadeve.

Ljubljana ima že od leta 1896 naprej pa do danes svojo lastno mestno višjo dekliško šolo, ki se je potem spremenila v takozvani mestni licej, ki je kot tak obstojal do preobrata l. 1918-19. Mestni licej je štel 6. razredov z maturo in dijakinje — licejske absolventke so potem, če so hotele imeti gimnazijsko maturo, — prestopile v 7. razred gimnazije, druge so pa lahko šle kot izredna slušateljice na univerzo. Latinščine seveda so se morale potem privatno toliko doučiti, da so lahko soštudirale s svojimi novimi gimnazijskimi tovariši. In splošno sem slišal od dijakov — njih kolegov, da so z lahkoto premagale nove latinske težave in da so bile v obče dobre učenke tudi na gimnazijah.

Licej je bil po mojem skromnem nestrokovnjaškem mnenju prav dobra inštitucija za višjo žensko izobrazbo, zlasti še, ker so na ljubljanskem liceju poučevale in še poučujejo dobre licejske profesorice in profesorji.

Preustroj mestnega liceja v 1919-20 v žensko realno in žensko reformno gimnazijo je sledeči:

Meni je nejasno, kako in zakaj se je licej kar čez noč s šolskim letom 1919-20 spremenil v tri različne zavode: prvi razred prejšnjega liceja se je spremenil v prvi razred ženske realne gimnazije. To bi bilo čisto v skladu in recimo umljivo in pravilno, če gotovi krogi od žen. real. gimnazije več sadov in uspehov pričakujejo kot od liceja. In ženska real. gimnazija šteje letos že peti razred (l. 1919-20 = I. r., l. 1920-21 = I. in II. r., l. 1921-22 = I.—III. r., l. 1922-23 = I.—IV. r., l. 1923-24 = I.—V. r.).

Istočasno pa se je še l. 1919-20 ustanovil, na novo kreiral tudi V. razred ženske reformne realne gimnazije, ki je dekretiral učenke IV. licejskega razreda deloma v V. novi razred žen. reformne gimnazije deloma v V. razred liceja, tako da ima l. 1919-20: V. razred žen. reformne realne gimnazije 33 učenk, V. razred liceja pa samo 14 učenk; l. 1920-21: V. razred reformne gimnazije 14 + 1 učenko in VI. ref. razred = 25 učenk; l. 1921-22: V. ref. gim. = 21, VI. ref. gim. = 13, VII. ref. gim. = 21 učenk; leta 1922-23: V. ref. gim. = 18, VI. ref. gim. = 16, VII. = 9, VIII. = 17 učenk. Tako je leta 1923 dosegla ženska reformna realna gimnazija krono svojega razvoja, maturo s 17 učenkami. Š. l. 1923-24 nam kaže žen. reform. realno gimnazijo v sledeči perspektivi: VI. razred = 9 (pravilno 7 učenk, ker sta dve bolni), VII. razred = 15 in VIII. razred = 9 učenk, skupaj 33 (31) učenk. Vsi trije razredi višje ženske reformne gimnazije imajo torej skupaj 9 (7) + 15 + 9 = 33 (31) učenk, šesti in sedmi razred skupaj pa štejeta samo 9 (7) + 15 = 24 (22) učenk. Osmi razred z 9 učenkami bo letos t. j. v šolskem letu 1923-24 maturiral. Od zadaj pa krepko maršira naprej mladi naraščaj ženske realne (ne reformne) gimnazije in ima letos že peti razred, ki bo v treh letih v osmem. Tukaj izrecno poudarim, da se ženska realna gimnazija ne bo ukinila, prav nič okrnula, se bo tako kot je nadaljevala, razširjala in izpopolnjevala naprej do svoje najvišje možne popolnosti. — Gre torej tukaj samo za šesti in sedmi razred žen. reformne gimnazije, ki štejeta oba skupaj samo 9 (7) + 15 = 24 (22) gojenk, kajti ženska reformna realna gimnazija bi se potem, ko bi še ta dva razreda l. 1924-25 in l. 1925-26 na zavodu maturirala, sama ob sebi nehala, končala, ker je že tako zamišljena, zasnovana.

In tako bi morali še celi dve leti plačevati ogromne stroške za vzdrževanje dveh razredov. Zato je v zadnji seji licejskega kuratorija sam župan dr. Perič stavljal predlog, naj bi se iz ozira varčnosti pri občinskem gospodarstvu nasvetovalo oziroma predlagalo občinskemu svetu, naj se šesti in sedmi razred ženske reformne gimnazije radi premalega števila učenk ukineta in naj se s tem prihranjeni denar porabi v prvi vrsti za vzdrževanje obrtno-nadaljevalnih šol, ker je nad 1500 obrtnih vajencev že skoro dve leti brez vsakega strokovnega pouka. Nastalo je seveda pereče socialno pedagoško vprašanje: Kam srednje šolskega leta z učenkami, da ne bodo niti one, niti stariši oškodovani? Župan dr. Perič je dobil zagotovilo pri ministarstvu prosvete, da bodo vse učenke sprejete na ljubljanske srednje šole, v prvi vrsti na humanistično gimnazijo, seveda morajo za to prosti pri višjem šolskem svetu. Tako se dejansko gojenke 6. in 7. razreda ženske reformne realne gimnazije samo premeste,

presele na drug zavod — in to je vse. Ženska realna gimnazija, ki ima letos že pet razredov, pa ostane torej neokrunjena, nedotaknjena taka kot je ker se občinski svet predobro zaveda, da ljubljanski meščanski dekliški naraščaj nujno potrebuje enotnega, dobrega, popolnega višjega izobraževališča. Mestni občini pa bode teh 22 učenk s tem, da bodo poštivovalno študirale in maturirale na drugem zavodu, prihranile v dveh letih okroglo lepo svoto čez pol milijona kron in s tem pomagale zapuščenemu obrtnemu naraščaju (1500 vajencev) do višje strokovne izobrazbe. Stariši in njih hčerke bodo do žrtvi-jo storili veliko kulturno in socialno delo in uslugo mestu Ljubljani svoji domovini in sirotam obrtnim vajencem. — Non scholae, sed vitae discimus — ne za šolo, temveč za življenje se učimo — pripravljajmo!

Zaključujem. Ne bom razlagal in utemeljeval nobenih nadaljnjih razlogov in ugovorov pro in contra — za in proti — kdor ni slep in gluhi ter zloben, ta bo izprevidel, da občinski svet s tem, da je poslal teh 22 učenk na gimnazijo študirat za maturo, ni zagrešil prav nobenega nekulturnega dejanja, temveč je ravnal prav v duhu pravične krščanske socializacije, ker je preskrbel obrtnim vajencem, toli zaželjeni in potrebni pouk, deklice pa tudi ne bodo trpele — nobene škode.

Mestna ženska realna gimnazija v Ljubljani pa naj živi, raste in cvete do najvišje popolnosti.

Štajerske novice.

TRAGEDIJA PRI ST. LENARTU V SLOV. GORICAH.

O žalostnem dogodku pri St. Lenartu v Slov. Goricah, ki se je izprva raznesel kot strašen zločin, da je mati utopila svojega sina in sebe, smo prejeli od poučene strani sledeč dopis, ki kaže dogodek v drugi luči.

Marija Stefanič iz ugledne hiše Alt je živila s svojim možem v nesrečnem zakonu. Povod nesoglasja je bil njen nezakonski sin. Trpela je veliko, pa nikomur nič ni tožila, razen svoji sestri, ki ji je pred tedni dejala, da ji ni več obstanka. Na dan smrti je bila še v St. Lenartu, vsa potrta in se je na njej videlo, da je bila vsa zmedena. Priče njene tragedije pripovedujejo, da je zdrknila v vodo sama, sin pa jo je hotel rešiti, a je pri tem tudi utonil. Bil je še živ, ko je mati izginila pod površje. Da ni imela namena svojega otroka umoriti, kakor se je izprva raznesla govorica, kaže dejstvo, da je dala sinčku ves denar, ki so ga tudi pri njem našli. Svojega sinčka je nad vse ljubila.

Š Obletnica osvobođenja Maribora. V petek, dne 23. t. m. je preteklo pet let, odkar je Maribor postal slovensko mesto. Pred petimi leti so v noči istega dne slovenske čete pod poveljstvom generala Majstra in slovenskih častnikov, razorožile nemško »belozeleno« gardo. Slovenski Narodni svet pod predsedstvom pokojnega dr. Verstovška je prevzel upravo v svoje roke. Ravno energiji dr. Verstovška se ima pravzaprav Maribor zahvaliti, da je postal slovenski, ne pa kakor so nedavno poročali demokratiški časopisi, ki so slavili kot osvoboditelja Maribora ljudi, ki so v kritični noči, ko so bili Nemci razoroženi, popihali iz mesta ter se poskrili v okolici.

Š Minister dr. Janković v Mariboru. Ko je dne 19. t. m. minister saobračaja dr. Janković posetil Maribor, si je med drugim ogledal tudi delavnico Južne železnice. Mudil se je v delavnici nad tri ure, ter si natančno razgledal posamezne objekte. Na vprašanje g. poslanca Zebota, da li je resnica, da namerava ministrstvo do delavnice prenesti iz Maribora v sredino države, je minister izjavil, da so te govorice brez vsake podlage; ministrstvo se celo bavi z načrtom obrat v delavnici razširiti ter najeti še par sto delavcev, tako, da bi se produkcija te delavnice pomnožila v toliko, da ne bi bilo treba naših vagonov pošiljati v inozemstvo v popravo, ampak bi jih država popravljala v lastni delavnici.

Š Velika Nedelja. Na dan sv. Cecilije, dne 22. novembra t. l. ob pol 9. uri zvečer je pri Veliki Nedelji močno bliskalo, grmelo in snežilo, res izreden vremenski pojav v tem času. Smer nevihte je bila od zapada proti izhodu.

Primorske novice.

p Zakaj novi tržaški škof še vedno ni nastopil svoje službe. O tem poročajo s poučene strani: Vatikan se je postavil na stališče, da je z bivšo Avstrogrško propadeli tudi koncordat in da italijanska vlada v novih pokrajinah nima nikake pravice pri imenovanju škofov. Vatikan torej smatra, da novemu tržaškemu škofu dr. Fogarju ni treba prositi italijanske vlade za »exequatur« — dovoljenje za nastop službe. Italijanska vlada pa pravi: nove pokrajine so sedaj v Italiji in Italija ima v njih vse pravice kakor v starih pokrajinah; novi škof mora torej prositi za »exequatur«. Dokler se ta spor med Vatikanom in italijansko vlado ne reši, novi škof ne misli nastopiti svoje mesta.

p Po odhodu domaših duhovnikov v Istri. »Istria« poročajo iz Fuškulina: Odkar smo izgubili svojega duhovnika, ki nas je razumel in ki nam je znal božjo besedo tolmačiti v našem sladkem materinem jeziku, se zdi, da versko življenje naglo propada. — Tako je bilo še vselej in povsod, če pride pastir, ki svojih ovčic ne pozna in one ne poznajo njega.

p Težko je oboel župnik v Veprincu g. Kazimir Mandić.

p Učiteljske v Poreču. Novoustanovljeno učiteljske v Poreču je začelo s poukom. Vero nauk se ne poučuje.

Gospodarstvo.

Sladkor.

Ker naša produkcija sladkorja vsled neracionalnega pridelovanja še ne more kriti domače potrebe, pride v poštev inozemski sladkor; če ne direktno, pa v toliko, ker se po večjem ali manjšem pridelku tukaj in tam regulirajo cene na svetovnem trgu. Ogledajmo si danes Ogrsko.

Na Ogrskem se je začetek »sladkorne« kampanje zelo zakasnil. Kmetje so čakali na dež in tudi glede enotne cene se niso mogli zediniti. Slednji so začele tovarne s kampanjo, nihi ne vedo, kakšna bo cena, in sedaj dela vsaka tovarna na svojo pest. Producenti to razdvojenost seveda izkoriščajo in dosežejo cene in koncesije, na katere bi sicer niti misliti ne smeli — neka tovarna je napravila svojemu producentu — prodajalcu parni plug, druga pa spričo srečnih trgovskih potez postala tako bogata, da je podarila svojemu producentu 18 kilometrov dolgo ozkotirno železnico! — Cukrova vsebina pese je zelo zadovoljiva; samo konservirati je pesa težko, ker je bila suša predolga. Kljub temu pa upajo na produkcijo 10.000 vagonov sladkorja; od teh so za 3.500 že dobili izvozno pravico. Ker Ogrska ne porabi več kakor 5.500 vagonov doma, jih bodo pozneje eksportirali še ostalih tisoč. V prvi vrsti hočejo seveda tovarne prodati onih 3.500 vagonov; že zato, ker morajo vrniti vladi predjem v znesku 200.000 funtov. Povpraševanje po sladkorju je bilo do zadnjega zelo živahno, sedaj je pa nekoliko ponehalo. Sladkornih tovarnih je trinajst. Tovarne zelo doživljajo in se trudijo, da zboljšajo svoje produkte, da bodo zamegle uspešno tekmovali s češko-slovaškim sladkorjem. Prodaja je odvisna od cen, ki se bodo mogle v inozemstvu doseči in pa od valutnega razmerja za časa eksporta. Vlada zahteva nad 70 odstotkov prodajne cene zase! Nabavni stroški so spričo pretiranih cen pese izredno veliki, bistveno večji kakor na Češkoslovaškem. Dobro je to, da je pesa letos tako izborna, sicer bi bila kampanja za nič. Pač bi pa morala vlada v takem slučaju svoje ogromne zahteve znižati. Vidimo, koliko morajo kljub temu tovarne zaslužiti; take cene kmetom, take dajatve državi in vendar taki dobički, da obdarujejo svoje producente z naravnost knežjimi darili.

***

g Devizni trg. Naša valuta se je od 6.35 zopet dvignila v Curihi na 6.575 ter obstala včeraj na sklepni borzi na 6.55. — V Zagrebu in Belgradi je notiral ček Newyork v prostem prometu včeraj 88 Din, dolar od 86 do 87 Din, Italija 383, Curih 1542, Dunaj 0.12525.

g Žitni trg. Na novosadski produkti borzi notirajo žitu sledeče cene (za 100 kg): ženica 315 Din, koruza 200—250 Din, pšenična moka št. 0 500 Din, št. 5 400 Din, št. 6 330 Din, št. 7 280 Din. Tendence nespremenjena.

g Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji se je po izkazu Narodne banke z dne 15. t. m. znižalo za 36.5 milijonov Din in znaša sedaj 5880 milijonov Din.

g Nova tekstilna tovarna v Mariboru. Češki konzorcij je kupil na Tezni pri Mariboru znano tovarno vozov A. Počivalnik, ki je pred p arneseci ustavila obrat. Konzorcij namerava v prostorih opuščene tovarne namestiti tekstilno tvornico, ki se bo specialno bavila z izdelovanjem finega platna. To je že tretja tekstilna tovarna v Mariboru, v kateri je udeležen češki kapital.

g Posvetovanje proizvajalcev sladkorja v Belgradu. Dne 8. in 9. decembra se vrši v Belgradu konferenca jugoslovanskih producentov sladkorja.

g Uvoz v prvem četrtletju 1923. Kakor smo že poročali, je znašala vrednost celokupnega izvoza v prvih treh mesecih t. l. 1913 in pol milijona dinarjev. Po posameznih državah se je izvoz razdelil sledeče: Avstrija 596 milijonov (31 %), Češkoslovaška 341 (procentih 18), Italija 187 (15 %), Nemčija 200 (10.5 %). Kakor je razvidno iz statistike za prejšnja leta, se odstotni delež Avstrije na uvozu stalno veča, med tem ko delež Italije postaja vedno manjši, tako da jo je že v lanskem letu prehitela Češkoslovaška. V l. 1921. je uvozila Italija v našo državo za 21 % vse uvozne vrednosti, medtem ko je v navedenem razdobju letos ta delež padel že na 15 %.

g Češkoslovaška tekstilna industrija. Kakor poročajo iz Prage, se tekstilna industrija dobro razvija in je dobro zaposlena navzlic dejstvu, da konzumenti ne kupujejo dosti.

g Povišanje vozine pri Simplon-orient-expressu. Simplon-orient-express je zvišal vozne cene za 10 odstotkov.

BORZA.

Curih, 24. novembra. (Izv.) Holandija 217.40, London 25.02, Newyork 572.85, Pariz 30.95, Milan 24.80, Praga 16.65, Belgrad 6.55, Sofija 4.65, Pešta 0.0302, Bukarešta 2.80, Dunaj 0.0080%, avstr. kro- ne 0.0080%.

Ljublanske novice.

lj »Klerikalci« na mestnem liceju. G. Turk je v zadnji občinski seji trdil, da se na liceju nastavlja samo klerikalci. Mi bi g. Turku svetovali, naj pri debatah o šolstvu lepo molči, da ne bo trdil takih neresnic. Od otvoritve liceja (1907) pa do l. 1922. ni bil na liceju razen kateheta nastavljen noben prišast SLS. Pristop so imeli edino le dame in gospodje »Jutrovega« kova. Zato se je moral tudi dr. Cerh, ki ni bil »klerikalci«, umakniti dr. Pestotniku. Lani je bil nastavljen kot suplent »Daničar« ranjki Čebokli, to pa zato, ker ni bilo družega na razpolago. »Zakrivil« je pa to izjemo dr. Škerlj, ki si je bil v njem poiskal namestnika za čas svojega dopusta. Letos je pa »klerikalnokomunistični« kuratorji nastavili tri učne moči, ki bi gotovo tožili g. Turka za razžaljenje časti, ako bi jih le osumil »klerikalizma«, med tem, ko je en proslilec, pristien »klerikalci« osial brez kruha. Torej g. Turk, kritizirajte gasilstvo in mestne vožnje, o šolskih zadevah pa molčite!

Betettova dvajsetletnica se je sinoči razvila v naši operi v prvi trumf. Takoj ob nastopu ga je sprejelo dolgotrajno ploskanje, ki se izlepa ni hotelo poleči. Po prvem dejanju ga je kot prvaka slovenskih pevcev z izbranimi besedami pozdravil intendant, ravnatelj Hubad, za njim Udruženje slov. igralcev in drugi. Slavljenca je ovil krog, ki so stali v njem kapelniki, pevci, režiserji, zbor itd. Preden so polagali množico krasnih vencev, dragocenih šopkov, da je bil ves obdan od zelenja, cvetja — sredi zime v pestri pomladi. Priznavanja navdušenih častivcev velikega mojstra — kdo in kje bi mu poiskal para? — ni hotelo biti ne konca ne kraja. Slavljeni pevec se je s preprosto, toda tem iskrenejšo besedo zahvalil: »Ta hip mi je nemogoče kaj več govoriti. Samo eno: zahvaljujem se vam za vašo naklonjenost in prošim: ohranite mi jo, kakor ste mi jo izkazovali doslej in kakor tudi jaz ostanem vam udan. Tako se bo plela med vami tista tako potrebna vez, ki me drži, da morem vztrajati, da v delu ne omagam. Če se to zgodi, vam obetam, da, ako mi ljubi Bog da zdravja in moči, ostanem tu in bom še naprej rad deloval s tega mesta — a dalnje besede je zagušil gormovit plosk in urnebesni vzkliki, v katerih je z elementarno silo planilo na dan iskreno veselje, da navzlic težavam, ki se zgirajo okrog njega in njegovega dela, vendarle ostane v naši sredi on, veliki, po nikomer doseženi vzornik vsem našim pevcem. Bog živi našega mojstra in ga slovenski umetnosti še dolgo ohrani.

lj V občinskih zadevah so strankam na razpolago občinski svetovalci kluba SLS v govorilnih urah vsak ponedeljek od 5. do 6. v strankinem tajništvu, Jugoslovanska tiskarna, II. nadstropje.

lj Za magistratne uslužbenice. Klub občinskih svetovalcev SLS je v svoji seji dne 24. t. m. sklenil, da naroča g. županu, da štiti magistratne uslužbenice pred napadi v javnih občinskih sejah, kakršni so se zgodili v zadnji občinski seji dne 22. t. m., ker imajo vsi občinski svetovalci priložnost, da svoje priitožbe uveljavijo rednim disciplinarnim potom.

lj Zahvala. Herostratič se svojemu sošolcu lepo zmerno zahvaljuje za lep življenjski nekrolog v »Jutru« in se toplo priporoča še za nadaljnja laskava priznanja v svrhu dosege politične karijere.

lj Palača vzajemne posojilnice. Pravkar se je oddala svojemu namenu palača Vzajemne posojilnice. Na vogalu Miklošičeve in Dalmatinove ulice ob Slovenskem trgu stoji krasna trinadstropna zgradba, z izrebo podstrešja za mazardno stanovanje. Načrt za zgradbo je napravil arhitekt g. Brindler. Stavbo pa sta gradili stavbeni tvrdki: Ogrin stavbena dela in ing. Mir. Kasal betonska dela. Tesarska dela je napravila tvrdka Weissbacher, mizar- ska dela pa tvrdka Gogala z Bleda, vsa druga prof- esionistovska dela sta napravili tudi sami domači obrtniki, nadzorstveno delo pri stavbi pa je vodil ing. Rueh. Palača meri 37 m ob Miklošičevi cesti in okrog 32 m ob Dalmatinovi ulici. V palači se nahajajo na vogalu v pritličju in I. nadstropju uradni prostori za posojilnico samo, ob Miklošičevi cesti pa ima v obeh etažah svoje prostore Ob- lačilnica. V pritličju je še par malih lokalov, v zadnjem traktu pa ima svoje prostore Slov. krščan- sko socialna zveza. Ostale tri etaže pa so uporab- ljene za stanovanja, katerih je v celem 13. Palača ima dva uhoda in stopnišča. Stopnišče vogalnega dela je zelo zanimivo. Eliptično zavite stopnice nosijo štirje železobetonski vitki slopi, nad tremi etažami je strop iz železobetona. Zanimivo je tudi to, da leži cel cel debeli srednji zid od I. nadstropja naprej na železobetonskih nosilcih. Zelo intere- santna bo tudi čakalnica pri posojilnici, ki pa še ni povsem gotova. Oblika proberja se je kolikor toliko morala prilagoditi sosedščini, arhitektura pa na- čin konstrukcije. Do kordonskega zidca nosijo markirani slopi in lazene ta zidec. Vse črte tečejo v vertikalni smeri. Od tu kvišku ležijo vse črte vo- doravno, v smislu težjega spodnjega dela, na kate- rem leži zgornja lažja konstrukcija. Ornamenti okrog odprtih in napušči so iz umetnega kamna, lično dekorirani. Barve ometov, kakor tudi drugih delov zelo lepo harmonizirajo ter se prelivajo v

goriki kolor. Vsekako je cela stavba zelo impozant- na ter gre van čast projektantu, kakor tudi gradi- teljem. S tem so pokazali, da tudi naši domačini znajo nekaj ustvariti.

lj Miklova Zala na Ljudskem odru. Vstopnica za igro se dobijo danes ves dan v Jugoslov. stro- kovni zvezi, Stari trg 2. l. nadst. Zvečer 1 ure pred predstavo v Ljudskem domu. Začetek ob pol 8. zvečer.

lj Redni letni občni zbor Cecilijskega dru- štva župnije sv. Jakoba v Ljubljani se vrši v po- nedeljek, 26. novembra v pevski sobi šentjakob- skega župnišča ob 8. zvečer.

lj Šentpetersko prosvetno društvo priredi- nočoj ob pol 8. v društvenem prostoru, župnijska ulica 1, predavanje. Predava dr. Srečko Zamjer o Ameriki.

lj Predavanje v Rokodelskem domu. Jutri, 26. t. m., bo predaval v dvorani Rokodelskega doma g. Ivan Ogrin, predsednik Obrtne zveze. Vstop k predavanju je prost. Pričetek točno ob 8. ur zvečer.

lj Prosveta frančiškanske župnije. V torek 27. t. m. predava g. urednik S mode j: »O pomenu šolstva«. Člani in prijatelji, vljudno vabljeni! V sredo 28. t. m. točno ob 20. redna odborova seja.

lj Odr Krakovo-Trnovo, Kolezijska ulica 1. Danes ob pol 8. zvečer se vprizori F. Finžgarjeva žaloigra v treh dejanjih: »Razvalina življenja«. K številni udeležbi vabi odbor.

lj Društvo najemnikov za Slovenijo vabi člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v soboto, dne 15. decembra 1923 ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma z nastopnim dnevnim redom: 1. Poročila. 2. Določitev članarine za leto 1924. 3. Volitve. 4. Stališče glede udruženja vseh najem- niških društev v skupen savez. 5. Slučajnosti. Dru- šveni člani se naprošajo, da prinesejo članske le- gitimacije s seboj v dokaz, da imajo na občnem zboru volilno pravico. — Odbor.

lj Slovensko marionetno gledališče v Mest- nem domu. V nedeljo, 25. t. m. se ponovi bajna igra v 5. dejanjih: »Skritnostno zrcalo« ter istotako otvoritveni »Prolog«. Cenjeno obitstvo se opozar- ja, da si preskrbi vstopnice v prodajni od 10. do 12. dopoldne, da ni ob pol 3. prevelikega navala in da ni prisiljen marsikdo oditi brez vstopnice. Med odmori igra godba na klavirju ob spremlje- vanju violine. — Za drugi teden se pripravlja pravilčno igro: »Čarobne goslie, na katero se ljubljanska občinstvo, zlasti pa mladino že sedaj opozarja.

lj Miklavžev večer v Unionu ne bo nudil za- bave in razvedrila samo otročičem, temveč tudi odrasli bodo očarani nad prekrasno režijo te pri- reditve. — Lahko se pa tudi zgodi, komur ni na- menil Miklavž darila, da ga lahko v tem slučaju doleti sreča, in se ga spomni ob tej priliki Laked- brada, ki je še vsako leto uspešno tekmoval z de- rovi Miklavža.

lj Krekova prosveta. (Zveza uradnic in trg- nastavljenk) naznaja, da se za torek, dne 27. t. m. napovedano predavanje ne more vršiti radi odsot- nosti predavatelja g. dr. Zamjena. Pač pa bo pre- davanje teden pozneje, dne 4. decembra ob pol 8. zvečer, naker se že sedaj opozarjajo vse članice cele Krekove prosvete. — Predsednica.

lj Gostilna pri Majarončku zraven Leonič- šča je prevzela s samostojnim obratom ga. Alojzija Gorjup. Točijo se pristna do- lenjska vina. Abonenti na hrano se sprejema- jo. Več pove danšnji inserat. 7476

Najljubši mi je

Čaj

z znamko

ČAJNA ROČKA

Kdor namreč kot jaz ve ceniti dobroto in finost ter ceneno uporabo, se ne bo nikdar mogel ogreči za katerokoli drugo znamko.

Čaj z znamko »Čajna ročka« se dobiva le v vrhinskih zavrtih z nečisteno varstveno znamko »Čajna ročka« v vseh z lepaki označenih trgovinah.

Dijaški vestnik.

d Prvo številko »Glasnika sv. Cirila i Metodija« izda za Dijaški dan Jugoslov. kat. akad. društvo sv. Cirila i Metodija v Belgradu. List je namenjen predvsem verski obnovi in širjenju cirilometodijske ideje med dijaštvom. Dobrodošel pa bo vsem, ki se zanimajo za versko zedinjenje na Balkanu. Prva številka bo izšla litografirana. Tiskati se bo mogel »Glasnik sv. Cirila i Metodija« samo takrat, ako najde ugoden odziv med verno slovensko, hrvaško in srbsko inteligenco. Izhajal bo dvomesečno v slovenskem, hrvaškem in srbskem jeziku. List bo sprejemal tudi prispevke pozitivno-vernih pravoslavnih dopisnikov. Med prispevki prve številke naj omenimo g. dr. Grivca »Cirilometodijska ideja« in cand. phil. Sedivega »Marija, majka istočne i zapadne Crkve«. List se naroča pri stud. phil. Anki Šop, Belgrad, Kosovska ul. 45 in stane letno 10 Din.

d Katol. srednješolkam in kat. ženski inteligenci »Akordic«, glasilo vseh kat. jugoslov. srednješolk, je razen svojega literarnega in versko-vzgojnega programa vzelo v tretjem letniku v svoj delokrog tudi razširjanje cirilometodijske misli. Da bodo stroški čim manjši, izide prva številka »Akordic« skupno z »Glasnikom sv. Cirila i Metodija«. Iskreno vabimo, da se naroče na »Akordic« ne samo kat. srednješolke, temveč tudi katol. učiteljsvo in duhovščina ter vsi, ki imajo srce za katol. inteligentni ženski naraščaj ter se zanimajo

za vzvišeno idejo cerkvenega zedinjenja. Akordi se naročajo pri stud. phil. Anki Šop, Belgrad, Kosovska ulica 45. Naročnina znaša letno 20 Din.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Začetek ob 8. zvečer.

Nedelja, 25. nov.: Ob 8. popoldne »Krojaček — ju-naček«. Mladinska predstava. — Ob 8. zvečer: »Osmi žena. Izven.

Ponedeljek, 26. nov.: »Danes bomo tihi«. Red E.

OPERA.

Začetek ob pol 8. zvečer.

nica g. J. Betetta.

Nedelja, 25. nov.: »Evgenij Onjegin«. Ljudska predstava. Izven.

Ponedeljek, 26. nov.: Zaprt.

Slovensko marionetno gledališče.

Nedelja, 25. t. m. ob 15. in 18. »Prolog« (M. Jare). »Skrivnostno zrcalo«.

Prosveta.

pr Uvod v umevanje umetnosti je naslov ciklu desetih predavanj, ki jih priredi v letošnji zimski sezoni Umetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani.

Lanski zgodovinski cikel je vzbudil med ljubitelji umetnosti veliko zanimanje; pokazala pa se je potreba predvsem teoretskega uvoda in razjasnitve nekaterih osnovnih pojmov, brez razumevanja katerih je lažju pravilno stališče napram umetnostno-zgodovinskim dejstvom in pojavom nemogoče. Predavanja bodo bogato ilustrirana s sklop-tičnimi slikami. Vršila se bodo ob sobotah od 6.—7. ure zvečer v zbornišni dvorani univerze (bivšega deželnega dvorca).

Program je sledeči:

15. decembra 1923 dr. Izidor Cankar: Snov v umetnosti.

22. decembra 1923 dr. Fr. Stelè: Vse-bina v umetnosti a) arhitektura.

5. januarja 1924 dr. V. Molè: Vsebi-na v umetnosti b) slikarstvo in plastika.

12. januarja 1924 dr. V. Molè: Nara-va v umetnosti.

19. januarja 1924 dr. Fr. Stelè: Umet-nost v naravi.

26. januarja 1924 dr. Izidor Cankar: Kompozicija.

9. februarja 1924 dr. Fr. Mesesnel: Plastični in slikoviti slog.

16. februarja 1924 dr. Fr. Stelè: Enot-nost sloga raznih umetnostnih panog.

15. marca 1924 dr. V. Molè: Umet-nost izraz življenjskega nazora.

22. marca 1924 dr. Fr. Mesesnel: Na-še razmerje do umetnosti.

Vstopnice za celi cikel predavanj se prodajajo v prodajalnah Nove založbe in Tiskovne Zadruga.

Vstopnica za vseh 10 predavanj stane za člane 60 Din, za nečlane 100 Din. Vstopnice k posameznim predavanjem se bodo delile pri vstopu, pa le kolikor bo dopu-šchal prostor, po 12 Din.

pr Stojanovič Aleksander, Kumanovska bitka. 1924. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Cena s poštnino vred 21 Din. Za naročnike s poštnino vred 26 Din. Bivši načelnik štaba dravske divizije, oblasti podpolkovnik Aleksander Stojanovič objavlja svoje zanimivo predavanje o predzgodovini, poteku in pomenu Kumanovske bitke, s katero je bila l. 1912. turška moč na balkanskem polotoku zlomljena, krščanskim državam zagotovljena zmaga v balkanski vojni, ter položen temelj naši državi. Brošura, ki je pisana strokovnjaško, sta pri-dejana dva zemljevida.

Polzvedovanja.

Zgubila se je v petek, dne 23. nov. ob 4. po-poldne na poti Zrinjskega cesta ali Poljanska cesta posrebrana ročna taška z malo vsoto denarja. Pošten najditelj se prosi, da jo odda proti na-gradi našemu upravništvu.

Potrli globoke žalosti naznanjamo svojim so-rodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš dobri oče, stari oče in stric, gospod

Ivan Marinčič

posestnik, gostilničar in mesar

v soboto dne 24. novembra t. l. ob 3. zjutraj, pre-viden s tolažili sv. vere, v 72 letu starosti, bogu-vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v pone-deljek dne 26. novembra t. l. ob 10. dopoldne na farno pokopališče v St. Vidu pri Stični.

št. Vid pri Stični, dne 24. novembra 1923.

Franciška Marinčič, roj. Rojc, soproga. — Franc, Josip, Ignacij, Karol, Stanko, sinovi. — Franciška, Marija, hčeri.

POTNIKA tudi začetnika za foto-grafsko stroko sprejemem proti plači in proviziji. Služba je stalna. Ponudbe pod »Agilen« na upravo

Dosluženi višji

železniški uradnik

komerc. stroke, prosi skromnega zasluz-ka na kakem zaupnem mestu, v spedic. ali trgovskem podjetju. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zel. uradnik«.

SVARILLO! Podpisana izjavljam, da nisem plačnica za dolgove, ki bi jih delal moj sin Tona Pirc.

MARIJA PIRC,

Kamnik — Zale št. 14.

Kroj. pomočnik mlad, z dežele dobro izučen za male in velike kose, išče službe. — Sprva dela ceneje. Cenj. ponudbe prosi na upravo lista pod »DELAVENT«.

OKRASKI

ZA BOŽIČNO DREVO

božične svečice, jaslice, razglednice za božič in novo leto, kupite na debelo najceneje pri trdkih IVAN BAHOVEC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 7. 7486

Pozor trgovci!

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani je izdala v običajni okusni opremi pisarniški **stenski koledar za leto 1924.**

Koledar je izdelan v obliki 37/32.5 cm. Cena mu je v nadrobni prodaji 6 Din. Preprodajalci popusti!

Detail-prodaja izključena.

Radi omejene naklade vabimo interese, da ga takoj naroče.

VISJI URADNIK — v sredini mesta — sprejme dijaka nižjih razredov gimn. ali re-alke. Domača hrana obilna in dobra. — Skrbno nadzorstvo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 7519.

Vajenca

za ŠPECERIJSKO trgovino v Ljubljani, SPREJMEM TAKOJ. — Hrana in sta-novanje pri starših. — Naslov se izve v upravništvu lista pod številko 7489.

Penzionist bivši fin. uradnik, ki odstopi suho, zdravo STANOVANJE 2—3 sob s kuhinjo, dobi poleg dobre najemnine tudi službo z me-sečno plačo 4800—6000 K brez odbitka pokojn. dohodkov. Naslov v upravi 7518

ZANESLJIVE

pleskar. pomočnike

takoj SPREJME v trajno delo TONE MALGAJ, Kolodvorska ulica št. 6.

Upravni svet Kranjske industrijske družbe naznanja v globoki žalosti, da je dne 22. novembra t. l. preminul na Dunaju gospod

Hugo pl. Noot

veleindustrijalec, do leta 1920 predsednik Kranjske industrijske družbe, predsednik Montanskega društva itd.

Blagi pokojnik si je pridobil v 30 letih svojega predsedovanja nevenljivih zaslug za naše podjetje. Plodonosno njegovo delo častimo s hvaležnim spominom.

V LJUBLJANI, 24. novembra 1923.

Orožniški vpokojenec
Išče primerne službe. — Naslov pove uprava «Slovenca» pod številko 7459.

Sprejememo podjetnika - voznika za prevažanje premo- ga od rudnika na kolodvor po 7 km dolgi okr. cesti na štaj. Imeti mora dva do štiri pare lastnih konj, opremo in vo- zove. Začasni prostori za konje in vozo- ve na razpolago. Zaslugek dober in tra- jen pozimi in poleti. Ponudbe na upravo «Slovenca» pod «PREVOZ PREMOGA».

Boljše DEKLE
ki zna kuhati, dobi mesto pri manjši rodbini. Plača po dogovoru. ŠEMPER, Koprivnica, Hrvatsko.

Za VEČJO MANUFAKTURNO trgovino na štajerskem IŠČEM mlajšega trg. sotrudnika te stroke. Pogoji: takojšen nastop, po- polnoma zanesljiv, samostojen prodaja- lec. — Ponudbe na upravo «Slovenca» pod šifro «MLAJŠA MOČ 7507».

UČENCA iz poštene hiše z dobrim šolskim spričevalom, sprejme v trgovino mešanega blaga tvrdka: Julij Žigana naslednik JOSIP TIRŠEK, Polzela pri Celju, Slovenija.

NAPRODAJ JE
fovorni AUTO
znamke «Praga», 3-tonski, s popolnoma popravljenim strojem. Ponudbe je poslati do 16. decembra t. l. na «Gasilno in reševalno društvo» v Kamniku.

Samo za stanovanje
in HRANO ali za malo plačo bi opravl- jal lahko službo ali delo. Naslov pove uprava lista pod šifro: «INVALID 7450».

SANI, lepe, lahke,
KOČLJO lahko, in KONJA prodaja JEMEC. Tržaška cesta 8. 7511

Pekarna se išče
v najem ali v ta namen pripr. prostor. JOSIP SAJE, realitetni posredovalec, Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje 29.

KLAVIR, črn, prodam
poceni. — Rimska cesta št. 2, I. nad- stropje, FEIGEL. 7516

POSESTVO
z 9 orali gozda za posekanje in 17 ora- lov travnikov, hišo in oralom vrta, vse v dobrem stanju naprodaj. Vprašanja na Terezijo Pešec, Brest, p. Studenec—Ig.

Hišico z vrtom kupi
za 100.000 do 120.000 kron starejši sam- pec v pokouju. — Cenj. ponudbe se prosi pod šifro «120—7512» na upravo lista.

Gospoda sprejem
na stanovanje in hrano. — Naslov pove uprava «Slovenca» pod številko 7513.

GOSPODINJE, POZOR!
Večja korporacija išče gospodinjjo, ki bi bila pripravljena v svojih prostorih dati pribl. 30 članom stalno hrano (kosilo in večerjo). Živila preskrbi korporacija sama. Tozadevno ponudbe je adresirati do 1. decembra na naslov: LJUBLJANA, POŠTNI PREDAL 101. 7500

Elektromonterja
sprejme v službo Elektr. strojna družba v Mozirju, kjer se izvedo natančni po- goji. — Invalidi imajo prednost. 7505

Naprodaj šoferski kožuh
dolg, ohlapen, podložen z brezhibno lisi- čevino, predvojno suknjo, za 2500 Din. Vprašati od 15.—16. v Ljubljani, glavni kolodvor, I. nadstropje, šulgal. 7499

POZOR! Ali ne veste, da plaču- jem po najvišjih cenah stare obleke, čevlje in pohištvo itd. Na željo stranke pridem na dom. Dopisnica zadostuje. Dramé Martin, Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 29. 7521

100.—150.000 DIN išče naj- boljše vpeljano industr., v Jugoslaviji brezkonkurenčno podjetje. Ponudbe pod «Plodonojna na- ložitev» na upravo «Slovenca». 7525

UGODNA PRILIKA.
Radi selitve ugodno NAPRODAJ FOTO- APARATI: «Busch-Bistelar» 9X12, f. 1: 7.270, nov, dvojni izvirček. — «Saphir» dvojni anastigmat, 9X12, f. 1: 6.8: 135, dvojni izvirček, rabljen, z opremo. — Rodenstock «Luxur» aplanat, 10X15, f. 1: 7.7: 165, rabljen, z delom opreme. — Irhaste HLAČE, močne, lepe. — Kopirna PRESA, jeklena, 30 cm² ploskev, močna. Šivalni STROJ, ohranjen. — Ogleda se vsak dan v ZELENI JAMI 203. 7523

ŽENIN!
Ako hočeš napraviti nevesti veselje za MIKLAVŽA ali BOŽIČ, kupi KUHINJSKO emafilir. POSODO katero dobiš najboljšo in najceneje pri «FORTUNA», Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma). 7444

KURJA OČESA
odstrani v 10 min dneh
zajamčeno
BURGIT
Tekom 10 let milijon-
krat preizkušeno.
Dobilo ga v
lekarnah
drogerijah
in sadeon
trgov.

BURGIT & M. H. N., Frailaasing (Bayern).

Naprodaj vložki
in vezanine, idrijske in valencijske
čipke in 5 metrov surove svile. — Na-
slov pove uprava pod številko 7524.

ZA MIKLAVŽA.
Velika izbira bonbonov, čokola-
de, keksov, leca od najpripro-
stejših vrst do najfinjših
spec alitet.

Na debelo Na debelo
JOSIP VITEK
LJUBLJANA Krekov trg 8. (zraven Mest doma).

Peki «Diamant» Fabrikat Hauser &
Šobotka, Beč-Stadlau, 25 letno
najbolje pekarsko sredstvo pro-
dovne kakovosti dobiš zopet pri
glavnem zastopstvu za Jugoslavijo
Eduard Dužanec, Zagreb.
Strossmayerova 10. — Brzjavni
naslov: Diamant, Zagreb.

Pozor! Čuvajte se potvorb bodisi v
prahhali tekočini. — Zahtevajte samo
originalni Diamant.

USTANOVLJENA LETA 1869.
TVRDKA
R. MIKLAUC
Ljubljana — Lingarjeva - Medena
ulica in Pred Škofijo
priporoča svojo bogato zalogo
v moškem blagu

kakor SUKNU, ŠEVIJOTU za površnike
in raglane, KAMGARNU za obleke in
modne blače, DOUBLE-štofu za zimske
suknjiče in površnike.
Solidna postrežba! Znižane cene!

»Wanderer« auto
triseđežni, moderno opremljen, naprodaj.
Naslov pri upravi pod št. 7385.

Lokal iščem
v sredini mesta za novo TRGOVINO. —
Pismene ponudbe na upravo lista pod
«DOBRA TRGOVINA 7436».

Naznanilo.
Prejela sem veliko množino vse vrste
BARHENTA, PERILA, RUT, volnenih
JOPIC, izgotovljenih OBLEK ter vseh
POTREBŠČIN za ŠIVILJE. — Priporo-
čam se cenj. občinstvu za obilen obisk.
Cene nizke. Trpežno blago.
IVANKA TOMŠIČ
manufaktur, trgovina - Ljubljana
Sv. Petra cesta 38,

Ceno češko perie
1 kg sivega skublji. 65
Din, polbelega 80 Din,
belega 90 Din, boljšega
100 in 120 Din, mehkega
kot puh 150 in 180 Din,
najbolj vrsta 225 D. Po-
šilja prosto car. proti
povzetju od 700 Din višje prosto poš-
tine. Zamenja in vrnitev dovoljena.
Vzorci zastoj. Dopisi le na Benedikt
SACHSEL, Lobež št. 159 pri Plznu,
Češka. — Poštni paketi iz Češke v
Jugoslavijo rabijo okoli 14 dni.

FIZOL!
Večja množina FIZOLA «koksa»,
«Adlerja» in mešanega NAPRO-
DAJ. — Naslov pove uprava lista
pod številko 7488.

POZOR! — PRODAJ
VOZ in dva KOMATA
vse v dobrem stanju. Več pri FRANC
ERKLAVC, Kladezna ulica 3. 7493

POZOR!
GALOŠE popravlja
PARNA VULKANIZACIJA GUMIJA P.
SKAFAR — Ljubljana, Rimska c. 11.

BIKA, eno leto starega
PRODAJ. — FRANC NAGLIC, Brezo-
vica, kolodvor, 7448

Manufakturo in usnje
vseh vrst, najboljša kakovosti, po naj-
nižjih cenah dobiš v trgovini
»DANICA«, Majzelj & Rajšelj,
Ljubljana, Turjaški trg št. 1.

Gradbeno podjetje
Arhitekt
V. KRAINER & Co.
Jesenice. (Gorenjsko).
Stavbna vodstva:
Ljubljana. Domžale.
Zagreb.
Izvršuje privatne in indu-
strijske stavbe, proračune.
: načrte, cenitve, posebni :
: oddelek za arhitekturo. :

E K T
Najboljše toaletno milo
kr. dvornega dobavitelja
se dobi **povsod.**
Glavna zaloga:
A. LAMPRET
LJUBLJANA
Krekov trg 10

Specialna trgovina perila
HED. ŠARC
LJUBLJANA
Selenburgova ul. 5.

Priporoča:
Platno in tkanino za
rjuhe; šifone na meter
namizno perilo brisalke
žepne rute itd. najbolj-
ših znamk Švicarska
vezenina.
Najmoderneje urejena
pralnica in likalnica.

Brinjevec le zajamčeno prist. kmet-
sko blago kupim večjo
množino. — Ponudbe in vzorec poslati na
Poštni predal 37, Celje. 7388

Stavbenik
Rud. Ročak
v Trbovljah
izvršuje vsa stavbena dela — lastno
tesališče — izdelovanje stopnic
Teraco-tlak
Brezkonkurenčne cene!

Prodajam GOSTILNO
z vsem INVENTARJEM. — Naslov pove
uprava «Slovenca» pod številko 7492.

KISELJAK
ZAGREB BEOGRAD
Ilica št. 69. Balkanska ul. 25
Tel. 18 Tel. 30—05
Brzjavni: »Stroje«
Zaloga: VRTALNIH STROJEV,
STRUŽNIC za lesno industrijo na
transmisijski pogon.
Naprodaj je PSICA
(nemška doga), izvrstna čuvarica. Naslov
v upravi «Slovenca» pod št. 7445.
OBLASTV. AVT. CIV. INZ.

A. STEBI
tehn. pisarna, LJUBLJANA, Dunajska
cesta 1 a (v palači Ljublj. kred. banke).
Projektira elektr. centrale, posvetuje obči-
ne in privatnike ter daje strok. mnenja.

G. Nipiču. Maribor.
Čast mi je, sporočiti vam, da je vaša
iznajdba za ogrevanje, »TOPLODAR«,
katero ste postavili v mojem stanovanju
nad vse pričakovanje dobra, deluje brez-
hibno, prihrani ogromno na kurivu in
sem z isto nadvse zadovoljen ter jo bom
vsakomur toplo priporočal. Ogrevanje
velike jedilne sobe se vrši nadvse pri-
čakovanje brez duha, povsod samostoj-
no, ne da se pri tem soba kaj onesnaži.
Vaša iznajdba je zelo koristna in naj bi
ne manjkala v nobeni hiši, ker nado-
mesti popolnoma peč, ne da se porabi
zato kaj kuriva. — Ljudevit Raizner,
podpredsednik bankega stola v pok. in
hišni posestnik v Mariboru. — Naroča
se: Jugometalija, Ljubljana, Kolodvorska
ulica 18, ali R. Nipič in drug, Maribor.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:
(Objava 4 dinaric.)
BAKRENO KOTLARSTVO:
»Jugometalija«, Kolodvorska ulica št. 18,
dvorišče.
ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE
Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično
podjetje, Sv. Petra cesta 30.
Jože Markeš, Jesenice 54, Gorenjsko.
KLEPARJI:
Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13.
Korn T., Poljanska cesta št. 8.
KONC. AKUMULATORSKO PODJETJE:
Ivan Hebein, Ljubljana, Gosposvetska
cesta št. 14.
STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:
Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2

MEHANIČNA DELAVNICA:
pisalne, računske, razmnoževalne in dru-
ge pisarn. stroje popravila in prenavlja
Ludovik Baraga, Selenburgova ulica 6/1
PARNA PEKARNA:
Jean Schreva nasled. Jakob KAVČIČ
Gradišče št. 5.
SPEDIČIJSKA PODJETJA:
»Čehoslavija« d. d., Sodna ul. 3. Tel. 463
Ranzinger R., Cesta na ruž. železn. 7—9
TRGOV. Z DEŽNIKI IN SOLNČNIKI:
Mikuš L., Mestni trg 15.
TROOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:
Fran Erjavec, pri «Zlati lopatic», Valva-
zorjev trg št. 7.
ZALOGA POHIŠTVA:
F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta št. 1

GENERALNA
popravila AVTOMOBILOV
izdelavo novih in predelavanje starih
karoserij, lakiranje in tapetiranje iz-
vršuje strokovno in po solidnih cenah
JUGO-AUTO d. z o. z., LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA STEV. 36.

Ali že veš novico?
10-20 % popusta
dobiš pri
A. Sinkovic nasl. R. Soss, Ljubljana
Mestni trg 19.

Slaven
d. d.
Zagreb
Ilica 52
knjižarna, tiskarna
in veletrgovina pa-
pirja in pisalnih po-
trebiščin.

PRIPOROČA p. n. gg. odvetnikom, občinskim,
državnim in zasebnim uradom svoje bogato
skladišče: Vse PISALNE POTREBŠČINE —
TRAKOVE za pisalne stroje — KARBON- in
INDIGO-PAPIR — ŠAPIROGRAF-aparate in
valjce — KONCEPTNI in KANCLIJSKI papir
— KUVERTE — PAPIR za pisalne stroje —
PAPIR v mapah — PIVNIK — REGISTRA-
TORJE — MAPE za shranjevanje spisov. —
Prevzema vseh vrst tiskovine v izvršitev po
najnižjih cenah. 6641 B

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D. V LJUBLJANI
ZVONARNA
ustanovljena leta 1767., dobavlja prizna-
no prvovrstne bronaste ZVONOVE čistih
glasov po konkurenčnih cenah v
kratkih rokih.
Zahlevajte cenik!

Glad i drug
preje
FILIP HAAS I SINOVI
Jelačičev trg 28 ZAGREB Prvo nadstropje
Na debelo Na drobno

Preproge	Garniture za mize in postelje
Tekači	Zavesa
Tkanine za pohištvo	Volnena preglinjala
Zastori	Koci
Stošes	Posteljine odeje

Za Miklavža in Božič

je za naše slov. hiše že od davnih dni najprimernejše

darilo

naša že 24. leto izhajajoča

Družinska Pratika

s podobo sv. Družine

Sezite po njej, dokler je v zalogi

Preprodajalci znaten popust

Primerno miklavževo in božično darilo Sanke

v normalni velikosti, s trakovi in s firnižem pobarvane in sicer bukove po Din 270, jesenove Din 300 in otroške garniture

za otroke od 4 do 10 let, obstoječe iz mizice 2 stolov, klopi, fotelja in gugalnega fotelja, vse za Din 370, v tovarni 'Vintgar', p. Gorje pri Bledu

Gostilna pri „Majarončku“ zraven Leonišča.

Vljudno naznanjam, da sem zgoraj omenjeno gostilno s samostojnim obratom PREVZELA. Točijo se pristna dolenska in štajerska vina. Abonenti na hrano se tudi sprejemajo. Obenem se zahvaljujem cenjenim gostom »PRI PANJU« za tedanji obisk ter se tudi nadalje ojim kakor slavnemu občinstvu priporočam.

Z odličnim spoštovanjem

Alojzija Gorjup.

Pozor!

Pozor!

Podpisana tvrdka vljudno naznanja slavnemu občinstvu, da sprejema odslej

vsakovrstno žensko in moško perilo, dalje posteljno in namizno perilo

v pranje in likanje

Istotako se sprejema:

= perilo samo v pranje in sušenje =

Sprejema se vsak dan in sicer v podružnici

v Selenburgovi ul. 3 in tovarni Poljanski nasip 4

Za mnogobrojna naročila se priporoča z velespoštovanjem

tovarna Jos. Reich Ljubljana

Te dni IZIDE (V. letnik) splošno priljubljeni in za vsako pisarno in urad neobhodno potreben

Jugoslovanski poslovni koledar za leto 1924.

Cena (kakor lani) Din 20.—, za pol trdo vezani izvod; po pošti 1 Din 50 para več. — Trgovci-knjigotlačci imajo običajni popust. — Naroča se pri založniku: IV. GAJSEK, trgovina s papirjem itd., Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2. — Ker je naklada omejena, se priporoča takojšnje naročilo.

Cie. Gle. Transatlantique
Francoska linija

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko

Havre-New York samo 6 dni.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Slavenska banka d. d. v Zagrebu.

VOZNE LISTKE in tozadevna pojasnila daje:

Ivan Kraker,

zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41.

Za Miklavža!

Obdarite najprimerneje svoje drage s primerno najboljšimi izdelki

tvrdke **Drago Schwab**, Ljubljana, Dvorni trg 3.

Oglejte si največjo zalogo vsakovrstnih oblik za gospode in dečke, zimnikov ter kožuhov, raglanov in ulstrov, dežnih plaščev, usnjenih Lastni izdelki! sukničev i. t. d. Znižane cene!

Prvovrstno angleško in češko sukno v nadrobni prodaji.

Modni predmeti!

Perilo!

Sportni predmeti!

UNITED STATES LINES

v NEW-YORK iz Southampton - Cherbourg
Leviathan

15. decembra,

Iz Bremena čez Southampton in Cherbourg v New-York

George Washington

27. novembra, 12. decembra

Pres. Arthur 22. dec. America 8. decem. 9. januarja

Pres. Roosevelt 12. dec. Pres. Harding 18. jan.

Odnos iz Southampton in Cherbourg 1 dan pozneje.

Vse podrobnosti pri naslednjih naslovih:

UNITED STATES LINES

Zastopstva:

Beograd: Palata Beogradske Zadruga, Preko Hotel Bristol'a,
Zagreb, Srednje Savez Hrvatskih Seljačkih Zadruga,
Mihanovičeva ulica 2, preko puta olodvora.
Ljubljana, Brodarstvo Zjedinenih Ameriških Držav, Du-
najska cesta 28.

Sarajevo, Savez Hrvatskih Seljačkih zadruga za Bosnu i
Hercegovino, Alessandrova ulica 52.
Sušak, Banka za Pomorsv.

Zimska sezona!

Oglejte si pri izbiranju obleke krojaški salon

ANTON PRESKER

Sv. Petra cesta šte. 4.

Izdeluje obleke po najnovejši modi. Moško blago, izgo-
tovljene obleke in sukne vedno v zalogi. Istotako klobuki, športne čepice itd.

Cene solidne!

Postrežba točna!

Največje veselje

napravite ZA BOŽIČ svojim dragim z nakupom prvovrstnega

PISALNEGA STROJA, ki ga dobite na obroke pri

THE REX & CO., Ljubljana,

GRADIŠČE ŠTEV. 10.

Telefon 268.

7051

Telefon 268.

Stroji za pletenje

kakor tudi VSE POTREBŠČINE od najpoznatejših tvrdk, kot: VILH. BAR-
FUSS, APOLDA — FELIX LEDERER, WIEN — FRITZ SCHUSTER,
CHEMNITZ — SANDER & GRAFF, CHEMNITZ — v največji izbiri, po
zmernih cenah pri samozastopniku za Jugoslavijo

ALFRED KOZMA, Osijek I, županijska št. 42.

IGLE VSEH ŠTEVILK vedno v zalogi.

Garantirano popravljene
Lokomobili
Wolf - Lanz

10—20, 15—25, 20—32, 26—42,
30—49, 40—65, 55—82, 70—100,
85—120, 100—150, 135—175,
145—195, 200—300, 300—400,
400—600 HP zgrajeni v letih
1913—1921. — Enoletno tvor-
niško jamstvo. — Prvorazred-
no, generalno popravljene. —
Temeljito preizkušene. — Se
kurijo z vsakim gorivom. —
OGLEJTE SI naše stalno skla-
dišče 20 LOKOMOBIL!

Braća Fischer d. d.
ZAGREB, Pantovčak 5.

Premog

Drva

Oglje

Excelsior - cement

1. strešna lepenka

najboljši! // najcenejši!

pri

„Impex“

Ljubljana, Krekov trg št. 10

Telefon 70, 349.

Poču

dovito nizkih
cenah kupi-
te letos

Voljeno blago

za ženske in
SUKNO za

MOŠKE ob-
leke, in tudi

vse drugo

manufakturno robo v veletrgovini R.
STERMECKI, Celje. Trgovci engros-
cene. Radi splošn. pomanjkanja de-
narija treba povsod štediti in je dolž-
nost vsakega, da se pelje v Celje in
poskusi enkrat kupiti v veletrgovini
R. STERMECKI.

Kurilne naprave,

vodovodne naprave,

popravilo in postavitve kotlov za

visoki pritisk,

elektrotehnične naprave vseh vrst

Stegu in drugi,

VIČ - GLINCE 5.

Pisarna: Ljubljana, palača Ljubljanske
kreditne banke, Dunajska cesta 1b III.

P. n. šivilje gospodinje

opozarjamo, da so zopet do-
speli najboljši šivalni stroji

Gritzner

v vseh opremah.

Pouk v vezenju ter krpanju
perila in nogavic (štofanje)
brezplačno EDINO le pri:

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip.

OSRAM
NITRA

Boljša
luč boljše
delo.

OSRAM
to znamko mora nositi žarnica

OSRAM
NITRA

PRESELITEV!

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

„Vzajemni posojilnici“

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu
poleg nunske cerkve v lastno palačo na Miklošičevi cesti poleg hotela „UNION“.

Hranilne vloge se obrestujejo

po 6 %

brez odbitka rentnega in invalidskega danka. Vloge v tekočem računu se obrestujejo

po 5 1/2 %, vez. tudi po 6 1/2 %

in višje po dogovoru. Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, kar poseduje
Vzajemna posojilnica relativno večino delnic stavne delniške družbe hotela
„Union“ v Ljubljani. Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti,
več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu in inozemstvu. Denar se naloži lahko
tudi po poštinih položnicah.

POZORI

POZORI

Za novo ustanovljene industrije!

Ugod. cena za nakup sledečih parnih strojev in kotlov:

DVA PARNA STROJA po 100 konjskih moči znamke „Hock“,
TRIJE PARNI KOTLI znamke „Hock“ in „Tischbein“, dva po
45 m² in eden po 90 m² kurilne ploskve (Heizfläche).

Vsi stroji in kotli so v obratu in v najboljšem stanju in se prodajo
le radi vpeljave celokupnega obrata na električni pogon.

Gornji predmeti se lahko ogledajo do dne 15. decembra 1923

v TOVARNI CEMENTA, Zidani most.

Cene po sporazumu!

7301

Cene po sporazumu!

PAPIR
in
pisalne
potrebščine.

„Jadran“, Dane Singer in drug
ZAGREB, Frankopanska ulica 8 in Prilaz 31.

PAPIR in PISARNIŠKE POTREBŠČINE na debelo. —
LASTNA TOVARNIŠKA IZVRŠITEV: TRGOV. KNJIG,
NOTESOV — PREPISNIH KNJIG — ZVEZKOV — RA-
ČUNSKIH KNJIG — RISALNIH BLOKOV — KORIAN-
DOLI in SERPENTIN (zmajev) — REGISTRATORJEV
in FASCIKLJEV za ureditev spisov. — BOŽIČNI NAKIT
v veliki izbiri. 6641 A

A 170/22—25

7412

Oklic.

Dne 27. novembra t. l. ob 11 uri dopoldne se prodaja na licu
mesta na prostovoljni dražbi HIŠA števil. 19 na Mirni, pripravna
za usnjarsko obrt.

OKRAJNO SODIŠČE V TREBNJEM, dne 6. novembra 1923.

Jugosl. importno in eksportno podjetje ing. R. Pečlin

Stroji za vsako industr., lesno in kovinsko; poljedelski stroji in orodje; lo-
komobili in motorji; vseh vrst stiskalnice; veletrgovina železa za stavbeno
in konstrukcijske svrhe. Tovarna poljedelskih strojev, livarna za železo in
kovine F. Ferž izdeluje vse predmete iz litega železa v vsaki množini in
velikosti točno po modelih, armature iz medij in kovin za vsako potrebo.

Maribor Trubarjeva ulica 4. Telefon Interurban št. 82.

**Pisalne stroje
na obroke**

The Rex Co.

Telefon 268.

Ljubljana

Gradišče 10.

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Odgovorni urednik: Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Za strošek 1 1/4 krone
izboljšate čudovito vžitek
in redilnost svojega obeda
ako rabite
pravi juhin ekstrakt

NAJVEČJA ZALOGA

elektro-motorjev

bakrene žice v vsaki debelini, Bergman-
novih cevij, ter vsakovrstnega instalacijskega
materijala po najnižjih tovarniških cenah, dobavljata takoj O. N. MAZURAN
in COMP., Ljubljana, Dunajska cesta 33.
Telefon števil. 13, 223, 366, 534.

REALIA
d. z. o. z.

**Ljubljana
Dunajska 21**

oblastveno konces.

realitetni
informativni
evidenčni
zastopstveni
in posredovalni
zavod

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno
zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po
dogovoru brez vsakega odbitka. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko
cerkvi v lastni palači, zidani še pred vojsko, iz lastnih sredstev. —
Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno
premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim
jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega več-
kratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad K 130.000.000.—

„Pri nizki ceni“ Ign. Zargi

Ljubljana, Sv. Petra c. 3.

Nudi cenj. odjemalcem veliko izbiro potrebščin za krojače in
šivilje. Krasna izbira voln. površnih jopic, jumperjev, ovijač,
rokavic, nog. vic. Trikotaže vseh vrst. Moško, damsko in otroško
perilo. Zaloga raznih kravt, posebno samoveznice po priznani
najnižjih cenah.

Na drobno.

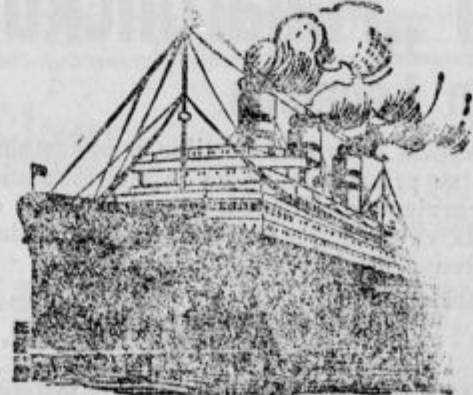
Na debelo.

HOLLAND - AMERIKA LINIJA

Rotterdam-New-York

Generalno zastopstvo za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev
Hrvatska banka za promet s nekretnostima d. d.

Zagreb, Zrinjski trg 8.

Odprava potnikov I., II. III. raz-
reda za Severno Ameriko in
Kanado z ogromnimi, najmo-
dernimi brzovoznimi paro-
brodi. Potovanje po odprtem
morju 6 do 7 dni. „Na ugodneja
sigurna in brza vožnja.“
Prvovrstna hrana. Vsak teden
eden parobrod. Potniki tret-
lega razreda imajo posebne
kabine z uzorno čistostjo.

Vsestranska pojasnila daje vsakomur brzo in brezplačno.

Holland-Amerika Linija

Zastopstvo: Ljubljana, Dunajska cesta 21.

Lida -

toaletna mila
je dobro in
vedno enako
dobro.

Médicinal - Konjak

Zahtevajte samo! Zahtevajte samo!
Médicinal-Konjak z modrim križcem
Jamaica-Rum z modrim križcem
Konjak-Rum z modrim križcem
Citron-Rum z modrim križcem
Médicinal-Pelinkovac z modrim križcem
Najfinejše krem likerje z modrim križcem
Slivovko in brinjevec z modrim križcem

„ALKO“ LJUBLJANA**Médicinal - Konjak**